



รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๕

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๒๕ ถึง ครั้งที่ ๓๖ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๒๗/๒๕๗๖ (สามัญ)

- ๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล และการ
ตั้งกรรมการพิจารณา ๓๗๑๐-๓๗๒๐
- ๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรูปการ
แก้ไขเพิ่มเติมของนายกองค์มนตรี ๓๗๒๑-๓๗๔๗
- ๓ พิจารณาพระราชบัญญัติมาตราซึ่ง คง วัตถุประสงค์
ของนายเขื่อน กาญจนพันธ์ ๓๗๔๗-๓๗๕๗
- ๔ นายกรัฐมนตรี แถลงเรื่องรัฐมนตรีกตาทิโหม
และรัฐมนตรีคลังขอตาออก ๓๗๕๗-๓๗๕๗

๒๐
แก้ คำผิด

หน้า	บรรทัด	คำผิด	คำถูก
๒๘	๔	Line Breebing	Line Breeding
๔๘๓	๑๒	Defenition	Definition
๖๕๕	๑๕	Lioebb	Liabile
๗๘๕	๔	Queetion	Question
๗๘๗	๓๓	Officiol peper,	Official paper.
๓๐๓๒	๒	Indemity Cet	Indemnity Act
๓๒๘๖	๓๓	fee	fees.
๓๒๘๗	๘	Act proves in ten tion	Act proves intention
๓๔๒๕	๓๐	Private Bill	Private Bill
๓๔๒๖	๘	Qvantity	Quantity
๓๘๐๐	๒	๒๘ คิงท ๒๐/๒๔๗๖	๒๘ คิงท ๒๘/๒๔๗๖
๓๘๑๖	๓๓	Majorty	Majority

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๘/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๔๓ นาฬิกา

มีสมาชิกมาประชุม ๑๐๗ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ก่อนที่จะดำเนิน ตามระเบียบ วาระ
ข้าพเจ้าขอแจ้งให้สมาชิกทราบว่า ในวันที่ ๒๓ ซึ่งเป็น วันถวาย บังคม
พระบรมรูปทรงม้า นั้น ขอเชิญท่านทั้ง หายไปพร้อมกันที่ด้านพระบรมรูป
เวลา ๑๒ นาฬิกา ซึ่งสภาฯ จะได้นำพวงหรีดไปทำการสักการะ และ
นอกจากนี้ การแต่งกายเคร่งขมับปกติติดแฉกขอ วันเสาร์ เชิญ สมาชิก
ทั้ง หายมาพร้อมกันเพื่อถ่ายรูปไว้เป็นที่ระลึก เวลา ๘ นาฬิกา ที่พระที่นั่ง
อนันตสมาคม การแต่งกายแบบปกติอย่างเดียวกัน ต่อไปนี้พระราช
บัญญัติเทศบาล

นายกรัชมตรี กล่าวว่่า ขอให้ห้องประดิษฐาน แถลง

ห้องประดิษฐานบรมรูป กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล
ที่รัฐบาลได้เสนอมานี้ รัฐบาลได้มอบให้คณะกรรมการพิจารณา
และยกว่่าพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมาธิการพิจารณาเรื่องนี้เห็นว่า

มีข้อควรคำนึงอยู่หลายอย่าง ด้วยเหตุว่าการเทศบาลนี้ เราจำเป็น
 ที่จะต้องกระทำกิจการหลายอย่าง ไม่ใช่แต่การสุขาภิบาลอย่างใน
 ครั้งก่อน ซึ่งทำกันแต่อย่างเดียวเท่านั้น กล่าวคือ เราจะต้องพิจารณา
 ตลอดจนกระทั่งในเรื่องภาษีอากรที่จะแบ่งกันส่วนนี้ ในระหว่างรัฐบาล
 กับเทศบาลอย่างหนึ่ง เราจะต้องพิจารณาดังในเรื่องกิจการที่เทศบาล
 จะต้องกระทำเช่นเดียวกัน กับในเรื่องสาธารณสุขอีกด้วย ในเรื่องรักษา
 ความสงบเรียบร้อยในพระราชอาณาจักก็ดี และในกรณีอื่น ๆ ดังที่
 ได้เห็นแล้วในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่การที่เราจะทำพระราช
 บัญญัติให้ครบถ้วนเช่นนี้ ก็จะต้องเสียเวลาอีกนาน เหตุฉะนั้น
 กรมการของรัฐบาลจึงได้หยิบเอารูปการของเทศบาลนั้นขึ้น ร่าง
 เป็นพระราชบัญญัติและเสนอรัฐบาลเสียขึ้นหนึ่งก่อน ขอให้เทศบาลได้
 มีโอกาสที่จะเริ่มจัดตั้งหรือจัดทำขึ้นได้ ในขั้นนี้ คือใน พ.ศ. ๒๔๗๗
 และในต้นปี ๒๔๗๘ นี้ ก็คงจะได้เริ่มการได้บ้าง แต่ว่าการที่จะ
 กระทำกิจการให้ ได้ครบถ้วนบริบูรณ์ เราก็จำเป็นที่จะต้องออกกฎหมาย
 อีกหลายฉบับ กฎหมายที่จะออกต่อไปในขั้นต้นนี้ แต่ภายหลัง
 พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล ก็คือ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
 ภาษีอากร ซึ่งเป็นกฎหมายที่จะแบ่งภาษีอากรในระหว่างเทศบาลกับ
 รัฐบาลนั้นอย่างหนึ่ง และเราจะต้องมีร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีก

ที่บัญญัติถึงว่าทรัพย์สินชนิดใดบ้าง ที่เราจะให้เป็นทรัพย์สินของ
 เทศบาล ดังเช่นกับที่ ๆ เป็นที่หลวงอยู่ในปัจจุบันนี้ และได้กระจัด
 กระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ นี้ เราก็อาจพิจารณาได้เหมือนกันว่า
 ที่เหล่านั้น แทนที่จะให้เป็นที่อยู่ในกรรมสิทธิ์ของรัฐบาล เราอาจ
 มอบที่นั้นให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่เทศบาลเสียทีเดียว ในการนี้เราจำเป็นต้อง
 ต้องทำเป็นร่างพระราชบัญญัติอันหนึ่ง และจำเป็นต้องพิจารณา
 ให้ละเอียดต่อไปอีกว่า ที่ชนิดใดบ้างเราจะยกให้เป็นของเทศบาล
 และนอกจากนั้น เรายังจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
 รักษาความสงบเรียบร้อยภายในพระราชอาณาจักร ซึ่งในเวลานี้การ
 ปกครองหัวเมือง ที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
 พระราชอาณาจักร เราก็อาศัยพระราชบัญญัติ ว่าด้วยลักษณะการ
 ปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ แต่การที่เราได้มีระเบียบการปกครอง
 ใหม่ และทำรูปเป็นไปในทำนองที่ว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อย
 ภายในพระราชอาณาจักร และนอกจากนั้นเรายังต้องออกพระราชบัญญัติ
 ซึ่งว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งไม่ใช่หมายความว่าแค่จะรักษาทางเดียว
 เท่านั้น กล่าวคือ จะต้องรักษาและป้องกันไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บอย่าง
 ใดขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ เรายังมีวิธีการต่าง ๆ ดังเช่นวิธีการขอมลัน
 วิธีการของ โรงจํา และวิธีการของเทศบาล เราจำเป็นต้องจัด
 ให้มีระเบียบด้วยเหมือนกัน และอีกอย่างหนึ่ง พระราชบัญญัติที่จะ

ควบคุมอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ นอกจากสิ่งที่จะต้องทำ
 อื่นเช่น กฎกระทรวง ที่เราจะต้องออกตามพระราชบัญญัติ วิจารณ์
 ต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทศบาล หรือวิจารณ์ที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่จะออก
 ในภายหน้า ตามที่ได้แสดงไปแล้วนั้น เป็นแค่ข้อความสังเขปเท่านั้น
 และการที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นมา ก็เพื่อ
 บรรณาการที่จะให้ท่านสมาชิกทั้งหลาย ลงมติรับหลักการของร่างพระราช
 บัญญัติฉบับนั้นเท่านั้น และราชการที่เราจะดำเนินต่อไปนั้นว่า เราจะ
 ดำเนินตามนั้น คือดำเนินตามคล้ายๆ กับรัฐธรรมนูญพระราชอาณาจักร
 ด้ามเหมือนกัน กล่าวคือ จะเห็นได้จากเทศบาลตำบล คณะมนตรี
 ตำบล และสภาตำบล เพื่อให้ราษฎรได้รู้จักวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรสยามไปในตัว คือราษฎรจะได้ฝึกการปกครองใน
 ตำบลย่อยๆ ของตน และเพื่อประโยชน์แก่การที่จะเข้ามาเป็นผู้แทน
 ราษฎรในสภาฯ ต่อไป และถ้าหากว่าท่านได้รับหลักการของพระราช
 บัญญัติจัดระเบียบเทศบาลแล้ว สภาฯ ก็จะได้ให้กรรมวิธีการประจำ
 หรือกรรมวิธีการวิสามัญ สุดแท้แต่เห็นเป็นการสมควรในการที่จะไป
 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ตรุณเจทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
 ขำพเจ้าได้อ่านร่างพระราชบัญญัติเทศบาลตลอดแล้ว การจัดการ
 ปกครองบ้านเมืองของเราเท่าที่เป็นมาแล้ว รัฐบาลนี้คือว่า จะเรียก

ว่ารัฐบาลกลางก็ได้ จัดแต่ฝ่ายเดียว ที่นักการทั้งหลายต่าง
 ประเทศย่อมมีมากด้วยกัน คือว่าเพียงแต่ท้องที่ก็ย่อมมีมาก และ
 เหตุการณ์ต่าง ๆ หรือความเป็นอยู่ของท้องถิ่นต่าง ๆ ก็หาเหมือนกันไม่
 เพราะฉะนั้นการที่เราจัดการปกครองอย่างที่เห็นมาแล้ว ความเจริญ
 รุ่งเรืองของตำบลต่าง ๆ หรือของท้องถิ่นต่าง ๆ จึงดำเนินไม่เหมือนกัน
 ยกตัวอย่างเช่นมณฑลอุดร จังหวัดต่าง ๆ เรียกว่ามณฑลอุดรแต่เดิม
 มาขึ้น รัฐบาลได้เก็บเงินรัชูปการ ซึ่งเมื่อก่อนนี้เรียกว่าเสียด้วย
 เป็นจำนวนหลาย ๆ ล้านบาท แต่ว่าในมณฑลอุดรนั้น รัฐบาลไม่ได้
 ส่งเคราะห์ ให้แก่พดเมืองอย่างจริงจัง ถ้าหากว่าข้าพเจ้าจะถามว่ารัฐบาล
 ได้ทำถนนหนทางให้เดินสะดวกได้หรือไม่ ก็จะตอบว่าเปล่า และถ้า
 จะถามว่าได้ทำการประปาบ้างหรือไม่ เพื่อให้ราษฎรได้รับประทาน
 น้ำจืด ก็คงตอบว่าเปล่า ถ้าจะถามอีกว่ารัฐบาลได้ตั้งโรงพยาบาล
 เพื่อรักษาไข้เจ็บบ้างหรือไม่ ก็คงตอบว่าเปล่า การที่เป็นเช่นนั้น
 ก็เพราะเหตุว่า รัฐบาลกลางได้จัดการเสียคนเดียว ไม่มีโอกาสที่จะ
 จัดการได้ทั่วถึงกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเราได้จัดตั้งพระราชบัญญัติเทศบาต
 ขึ้นแล้ว รูปเกณฑ์ในพระราชบัญญัติเทศบาตนี้ ก็เหมือนหนึ่งเรา
 แบ่งรัฐบาลกลางนี้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ คือ ส่วนของจังหวัด ส่วนของ
 อำเภอ และก็ส่วนตำบล ในทำนองเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อส่วน
 ย่อย ๆ ได้ช่วยกันทำทุกมุม ทุกแง่ ทุกแห่ง ทุกหน ก็ต้องแน่ใจว่ากิจการ

ของเราหรือบ้านเมืองเรา คงจะเจริญเร็วขึ้นยิ่งกว่าเก่าเป็นแน่ข้อหนึ่ง
 อีกประการหนึ่ง ในการที่จะโต้เถียงเรื่องความเจริญหรือว่าในความ
 เป็นไปของท้องถิ่น ก็คงจะต้องให้เป็นที่ไปเอง เพราะเหตุว่าเมื่อ
 ตามปกติที่สามารถจัดการได้เพียงใดนั้น ความเจริญก็ย่อมก้าวไปได้
 เพียงนั้น โดยเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะ
 รับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ แต่อาจยังมีข้อที่ปรวิติคอยู่อย่างหนึ่ง คือว่า
 วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่จะทำงานนั้น ดูเหมือนจะต้องประกอบด้วยความรู้
 ความคิดดี ๆ จึงจะได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้น ในเรื่องชนิดนี้จึงอยาก
 จะทราบว่า เรามีทางอย่างไรอยู่แล้วหรือ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ในเรื่องนวัตกรรมาภิการที่รัฐบาล
 ได้ตั้งขึ้นได้ พิจารณาเหมือนกัน ถึงบุคคลที่จะให้ไปจัดการเทศบาล
 ในบางแห่งตามหัวเมือง และได้คิดไว้ว่า ถ้าหากว่าเราได้มีวิชชอบรม
 กล่าวคือเราได้เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีสนใจที่จะสมัครไปในทางนี้ ให้เขามา
 อบรมอย่างหนึ่ง หรือเราพร้อมที่จะส่งสมเอกสารให้ผู้ที่มีสนใจในทางนี้
 ได้ ผูกฝนและอบรมตนเองได้อย่างหนึ่ง ก็จะเป็นการที่จะทำให้พระราช
 บัญญัติเทศบาลนั้น ได้สำเร็จไปสมกับที่ท่านสมาชิกได้แถลงมาแล้ว คือเรา
 อยากจะให้มีการจัดการอบรมขึ้น

ด. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า
 ตามที่รัฐบาลจะได้ออกพระราชบัญญัติเทศบาลนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามี

ความมั่นคงเป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าประเทศ ถ้ามีความเจริญรุ่งเรือง
 ตั้งอารยประเทศทั้งหลาย เขาย่อมพอใจในพระราชบัญญัติเทศบาลเป็น
 อย่างยิ่ง ถือได้ว่าเป็นหัวแก้วหัวแหวนที่เดียว สำหรับเมื่อกาลก่อนครั้ง
 โบราณ เราได้ปกครองเช่นอย่างการปกครองที่แต่มาเราไม่มีโอกาสที่จะ
 แบ่งดินแดนส่วนราชการในจังหวัดหนึ่ง เพื่อแบ่งเอาไว้บำรุงในจังหวัด
 ของตัว แต่ต่อไประเบียบการปกครองประชาธิปไตย เรามุ่งเข้าสู่ความ
 เจริญเหมือนกับอารยประเทศทั้งหลายแล้ว เราได้มีโอกาสให้เทศบาลทำ
 ความเจริญรุ่งเรืองของจังหวัดต่าง ๆ เรามีโอกาสที่จะแบ่งดินแดนส่วน
 ราชการให้ความเจริญในจังหวัดของตัว เพราะฉะนั้นเรื่องที่ได้
 มา ถ้าหากว่าความทะนุบำรุงที่ทำได้ ข้าพเจ้าจะไม่ขอถ่วง ข้าพเจ้า
 หวังใจว่า ในเมื่อใช้พระราชบัญญัติเทศบาลต่อไปนี้แล้ว จะทำให้บ้าน
 เมืองของเรามีความเจริญรุ่งเรือง เพราะฉะนั้นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง
 ถ้าที่ประชุมจะรับหลักการไว้

นายเซ วังนิตย์ขณะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่า ใน
 เรื่องหลักการข้าพเจ้าเองก็ไม่คัดค้าน ก็เห็นดีแล้ว แต่ความสงสัยว่า
 การที่จะออกพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลนี้ จะได้เริ่มใช้ใน พ.ศ.
 ๒๒๖๖ อีกข้อหนึ่งการที่จะให้สัมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะใช้
 ทั่วทุกจังหวัดหรือไม่ และก่อนที่จะให้สัมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติ
 ฉบับนี้ อยากทราบว่าสถิติเทศบาลเมื่อไรจึงจะได้เริ่มใช้

ทดลองประดิษฐ์อนุกรม กล่าวคือ ถ้าหากว่าสภาฯ นี้ได้รับหลักการแล้วและกรรมาธิการได้ตรวจร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นแล้วสภาฯ ทั้งในสมัยประชุมแล้ว และสภาฯ ได้ลงมติใช้ในสมัยประชุมแล้ว ก็ขอว่า ใน พ.ศ. ๒๔๗๗ เราจะเริ่มการได้ ขอที่เราจะต้องพิจารณาต่อไปอีกคือว่า ในเรื่องคลังเงินของเทศบาลเราจะได้อำนาจเงินมาจากไหน ในข้อนี้ทางคณะกรรมการที่ได้พิจารณางบประมาณอยู่ ได้เคยคำนึงถึงเรื่องนี้เหมือนกัน และข้าพเจ้าเองได้เคยแถลงกับท่านครั้งหนึ่งแล้ว ในเรื่องเงินที่ใช้จ่ายในตอนต้นนี้ กรรมาธิการได้เคยเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการคลังพร้อมทั้งที่ปรึกษาและหัวหน้ากรมในกระทรวงการคลังมาเพื่อพิจารณาถึงหลักการอันนี้และเห็นกันว่าในต้นปี เราจะออกพระราชบัญญัติยังไม่ทัน เราจะได้แบ่งงบประมาณส่วนที่จะต้องใช้จ่ายในจังหวัดนั้นเป็นส่วนหนึ่ง เมื่อได้ประกาศใช้เทศบาลในท้องที่ใดแล้ว ในท้องที่นั้นซึ่งจะต้องใช้จ่ายเงิน ซึ่งเวลานี้ก็ใช้จ่ายอยู่ในงบประมาณแผ่นดินเท่านั้น เงินจำนวนนั้นก็จะตัดไปตั้งให้เป็นงบประมาณของจังหวัดนั้น และอีกอย่างหนึ่งเมื่อตนเอง คือในการที่พิจารณางบประมาณ ก็ได้ถามความเห็นของผู้แทนรัฐบาลผู้หนึ่ง คืออธิบดีกรมบัญชีกลางว่า ถ้าหากว่าเราจะใช้พระราชบัญญัติเทศบาลในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ แล้ว เราจำเป็นต้องขอจ่ายเงินมาลงทุนในเทศบาลนอกท่านรับว่าท่านอาจจะพิจารณาหาทางให้ได้ เงินก้อนหนึ่ง ที่เรียกว่าเงิน

ตั้งเสริมการเทศบาต และนอกจากนั้น เรายังมีทางที่จะตกลงกับรัฐบาล
 ได้ อีก เมื่อเราได้ใช้พระราชบัญญัติเทศบาตในกรุงเทพฯ แล้ว เราก็
 อาจจะออกไปกู้ และไปกู้หนี้รัฐบาลก็อาจจะพิจารณารับซื้อใบกฐิน
 ได้ โดยที่เราจะต้องจัดการทำแปลงให้ดี หรือจะแรงผลได้ผลเสียให้ดี
 ในกรณี ก็เชื่อว่าคงจะสมความปรารถนาของท่านสมาชิกที่ได้แถลงไว้
 เมื่อวันก่อนๆ ก็คงจะทำได้ การออกไปกู้เราได้วางแบบแผนไว้ให้ดีๆ
 แล้วเพราะฉะนั้นเชื่อว่าใน พ.ศ. ๗๗ นี้ เราคงจะได้เห็นอะไรบางอย่างไม่
 มากก็น้อยเป็นแน่

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 พระราชบัญญัติเทศบาตที่ออกมานี้เมื่อได้พิจารณาดูแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า
 เป็นประโยชน์ ควรจะรับไว้พิจารณา ควรจะรับหลักการ ข้าพเจ้าขอ
 ตั้งเสริมอีกว่า การเทศบาตนี้แม้จะเป็นของใหม่สำหรับเราก็คง ถ้าพูด
 ถึงประวัติการดูให้นานไปแต่ก็ไม่ใช่ของใหม่ เมื่อก่อนนั้นประเทศ
 ของเราเคยแบ่งเป็น เอก โท ตริ แต่ให้ส่งส่งเข้ามาที่รัฐบาลถาง
 เงินที่หาได้นอกนั้น ก็ทำกิจการบำรุงบ้านเมืองดุจเทศบาตเองข้าพเจ้า
 เห็นว่าเข้าหลักการโบราณไม่ใช่เป็นของใหม่แท้ๆ จึงควรรับหลักการ

นายไสอ อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี กล่าวว่
 ตามความในพระราชบัญญัติเห็นได้ว่า การที่จะยกท้องถิ่น ให้มี
 ฐานะเป็นเทศบาตนั้น ต้องออกพระราชกฤษฎีกา ข้าพเจ้ามีความสงสัย

อยากจะเรียนถามกรรมการว่า การที่ท้องถิ่นใดจะใช้แบบเทศบาล
ได้นั้น จะต้องมึสภาพและฐานะอย่างไร

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ ในเรื่องนั้ของเข้าเกณฑ์หลาย
อย่าง ความจริงทางรัฐบาลที่ได้มอบให้กรรมการมาพิจารณา รัฐบาล
มีความประสงค์อย่างเต็มที่ อยากจะให้มึเทศบาลมิใช่อยากจะหวัง
เห็นวให้ชักช้าไว้ก็หาได้ แต่ว่าจะต้องพิจารณาหลายอย่าง คือพิจารณา
ถึงท้องถิ่นว่า มึคนที่จะอบรมและเพื่อที่จะจัดการเทศบาลนั้นได้พอเพียง
ดีแล้วหรือยัง และการเงินที่เราคิดว่าใช้จ่ายบำรุงเทศบาลนั้นได้พอ
สมควรแล้วหรือยัง เหล่านี้เป็นต้น เป็นข้อที่จะควรคำนึง แต่ถึงอย่างไร
ก็ตาม ความประสงค์ ที่อยากจะให้มึเทศบาลทั่วด้วยกันนั้น เป็นจุด
ประสงค์อันยิ่งใหญ่ การที่จะเป็นไปไม่ได้ก็ด้วยอุปสรรคอย่างอื่น หาใช้
อุปสรรคที่เกี่ยวกับเจตนาของรัฐบาลนั้นเลย

นายเซ อัจฉนดิษณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
เท่าที่ข้าพเจ้าเรียนถามเมื่อกัน ยังมิได้รับคำตอบตรงตามคำถาม คือ
อยากทราบว่ การที่จะออกใช้ทั่วไปทุกจังหวัดหรือไม่ อย่างหนึ่ง แล้ว
๒ ก่อนที่จะออกพระราชบัญญัติใช้ อยากจะทราบว่สถิติที่จะทราบทาง
ข้าหลวงประจำจังหวัดก่อนหรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ ต้องอาศัยหลายอย่าง ต้อง
ถามทางข้าหลวงประจำจังหวัดด้วย การสถิติเวลานี้ เราก็ต้องอาศัย

มดที่ไต่ ม้อยู่แถวแต่เดิมบ้าง และสิ่งใดที่ยังสงสัยหรือยังไม่แจ้ง เราก็
ต้องอาศัยข้าหลวงประจำจังหวัดบ้าง

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าว
ข้าพเจ้าขอเรียนกรมการว่า เมื่อได้ออกพระราชบัญญัติเทศบาล
แล้ว พระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และระเบียบการ
ก็ออกตามมาเพื่อเทศบาล จะได้ดำเนินการได้ โดยบริบูรณ์นั้น จะออก
ได้ราวเมื่อไร

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าว ว่า พระราชบัญญัติที่จะออกตาม
อีก ก็เข้าใจว่าในสมัยเดือนสิงหาคม ก็คงจะเสนอได้ ส่วนกฤษฎีกา
หรือกฎกระทรวง ซึ่งจะออกโดยไม่ต้องผ่านสภาฯ นั้น ก็อาจที่จะกระ
ทำได้ เมื่อเราได้ออกพระราชบัญญัติเทศบาลแล้ว ส่วนที่จะอาศัย
สภาฯ นั้น ก็สุดแท้แต่ สมัยประชุม ก็ต้องไปอาศัย สมัย เดือน
สิงหาคม

นายเช วังนิตย์ชน ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าว ว่า
ในหลักการโดยกว้าง ๆ มี ๒ ตอน ข้าพเจ้าสงสัยนัก คือสงสัยนัก คือ
ส่วนที่ ๒ มาตรา ๔๒ นั้นอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง คือมาตรา ๔๘
ซึ่งต้องมาตราต่างกันเพราะเหตุอะไร ข้าพเจ้าสงสัย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าว ว่า ความต่างกันเราก็เห็นว่า
มีน้อย แต่ถ้าหากว่าจะไปอาศัยพระราชบัญญัติที่เราจะออกต่อไป ดัง

เช่นพระราชบัญญัติ ที่ว่าด้วยการแบ่งภาษีอากรเช่นนั้นเราจะเห็นได้ว่า มี
ส่วนแบ่งแตกต่างกันได้ ออกอย่างหนึ่ง ในเรื่องวัตถุประสงค์ที่เราจะขยาย
ต่อไป หรือที่อาจจะปรับปรุงใหม่ ก็อาจจะแตกต่างกันได้ การ
ที่จะประกอบกิจการเป็นเทศบาลเมือง เช่นนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นความ
แตกต่างกันมีดังกล่าวมาแล้ว

นายกิมทะ นิรันตพานิช ผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด กล่าววา
ข้าพเจ้ามีความสงสัยว่า สภาตำบลเป็นสภาปกครอง ถ้าเช่นนั้นแล้ว
ผู้แทนตำบลจะสมควรเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกเป็นสภาตำบลได้หรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าววา ได้ ไม่ขัดข้อง

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าววา
ความที่กรรมาธิการได้แถลงมาเมื่อครั้งก่อนว่า จะพิจารณาให้เสร็จภายใน
ใน พ.ศ. นี้ โดยตั้งคณะกรรมการเช่นนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกข้องใจ คือ
ว่า ร่างพระราชบัญญัติที่ได้ส่งไปให้คณะกรรมการหลายเรื่อง บัด
นี้ยังไม่เสร็จเป็นนมนาน ร่างพระราชบัญญัตินี้ ถ้าเราส่งให้คณะ
กรรมาธิการ ก็คงไม่เสร็จ เพราะอีกราว ๓๐ วันก็สิ้นสมัยประชุม
ความจริงผู้กระหายจะให้ออกมีมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถาม
กรรมาธิการว่า ถ้าหากว่าเราได้รับพระราชบัญญัติไว้แล้ว และ
พิจารณารวดเดียว วันละ ๑๕ มาตราแล้ว จะขัดข้องหรือไม่

ประชาชนสภา ฯ กล่าวอ้าง นี้ไม่ใช่อยู่ในหน้าที่ กรรมการ
แต่แต่สภา ฯ จะบงการให้ทำอย่างไร เรายังหัดการเดี่ยก่อน ส่วน
ในหน้าที่ที่จะพิจารณานั้น เราจะให้กรรมการพิจารณาอย่างไรนั้น
ไม่ใช่หน้าที่กรรมการชุดนี้

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวอ้าง ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถาม
ความในมาตรา ๔๘ คือว่า ที่จริงเกี่ยวกับหลักการที่เราจะแก้ไขต่อไป
ความในมาตรา ๔๘ ที่ว่าเดชนั้น เป็นเลขที่พิมพ์ผิด และคณะกรรมการ
ตั้งใจที่จะเขียน คือที่ข้าพเจ้าเรียนถาม รู้ดีกว่ามากเหตุอัน

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวอ้าง ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้า อาศัย
หลักการหลายอย่าง เราได้เทียบอย่างในประเทศออสเตรเลีย หรือ
ไนต์ฮาปาร์ อเมริกา เป็นต้น เรื่องกำหนดพลเมืองและกำหนดความ
แน่นอนไว้อย่างหนึ่ง เราได้พิจารณาหลายอย่าง ถ้าหากว่าจะถือ
เกณฑ์อย่างเขาแล้ว ก็ไม่ได้ เราได้ขยับขยายหลักการหลายอย่าง
เท่าที่ตัวเลขปรากฏว่า ในกองควบคุมเทศบาลเวลานี้ เช่นเชียงใหม่
ก็อาจจะเป็นนครบาลได้ หรือภูเก็ต อีกแห่งหนึ่ง ก็ถ้ามารถจะเป็น
นครบาลได้ ต้องอาศัยหลักการเช่นนั้นๆ ไม่ อยากจะให้มันนครบาลแต่
ในกรุงเทพฯ ฯ แห่งเดียวเท่านั้น

ประชาชนสภา ฯ กล่าวอ้าง ถ้าไม่มีผู้ใดข้องใจในปัญหา
อะไรอีก ข้าพเจ้าจะได้ขอให้ลงมติับหลักการ ท่านผู้ใดเห็นว่าควร
รับหลักการแห่งพระราชบัญญัติพิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีมติมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ค้อไปนจะพิจารณาถึนถ่า คอว
ตั้งให้กรรมาธิการตั้งสภา ฯ นตั้งได้เื่อไปพิจารณา หรือจะตั้งกรรมา
ธิการวิถัฒนัญ

หลดจนรณิธิปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดลัดกถนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าเห็นว่่า เพื่อจะให้กรรงานของเราหมดเรื่อลัดมคอวประลัดงัก
คอวจะพิจารณารวดเต็ยว . ไม่คองตั้งให้กรรมาธิการพิจารณา เพราะ
เหตุว่่า กรรมาธิการที่ตั้งขึ้นน ก็เป็นผะเยอชานญ เข้าใจว่่า คอ
จะตั้งร่างมาเป็นอย่งตั้งตั้ง คณะกรรมาธิการประจำสภา ฯ ก็คองไม่มี
คอวรูไปถ่าคณะกรรมาธิการที่ร่างเรื่องนมาตามทริฐูบาดขอ ให้ร่างมา
ตั้งขอเสนขอว่่า คอวพิจารณาารวดเต็ยวในสภา ฯ

หลดจนประดิษฐฐนุธรรม กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอแถดถว่่า คอว
จริงการพิจารณารวดเต็ยว เราถาจะเข้าไปถ่าตั้งไปให้กรรมาธิการ
วิถัฒนัญก็ได้ ตั้งตั้งอย่งที่เราเห็นมาแถวครั้งหนึ่ง ในเรื่องอากกรมฤคค
เราหวังว่่าจะพิจารณารวดเต็ยวเรื่อถ่า ถัดบตรงกันข้าม ถ่าตั้งให้
กรรมาธิการวิถัฒนัญพิจารณา และมีขอแปรญัตติขึ้นใดก็ตั้งไปให้
กรรมาธิการนั้น และให้รับทำเส็ยโดยใจ ลัดงสามวันก็ได้ ข้าพเจ้า
วังขอเพื่อให้ลัดถก และออกพระวราชบัญญัติได้ ถ่าหาถว่่าถกถง
กัน ถัดบกรรมาธิการแถว กรรมาธิการที่กรรงานเสนขอต่อสภา ฯ

เพื่อขออนุมัติ คงจะเร็วกว่าที่จะพิจารณาจนรวดเดียว ขอให้สมาชิก
ไตร่ตรองกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ก่อนที่จะพิจารณาเด็ดขาดว่า ควร
จะพิจารณารวดเดียวหรือไม่นั้น ถ้าหากว่าเป็นรวดเดียว ข้าพเจ้าขอ
แนะนำว่า ผู้ที่สงสัยจะแก่ ควรจะอยู่ในกรรมาธิการชุดนั้นด้วย
การตั้งแปรญัตติจะได้เร็วขึ้น ไม่ต้องเสียเวลา จะตกลงอย่างไร ก็เสนอ
ขึ้นมา

นายสรอย รัตปาบ ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่่า
ตามที่ท่านกรรมาธิการแถลงมาเมื่อกัน ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย เพราะ
เหตุว่่า จะต้องส่งให้กรรมาธิการวิสามัญ พระราชบัญญัตินั้นจำเป็น
ต้องอาศัยคนที่มีความรู้พิเศษ ไม่ใช่คนอื่น ๆ ใด ๆ จะไปทำได้ง่าย ๆ
เพราะฉะนั้นถ้าจะตั้งกรรมาธิการวิสามัญแล้ว ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย และ
เท่าที่ท่านประธานกล่าวเมื่อกัน ข้าพเจ้าขอเสนอว่่า ควรจะเป็น
กรรมาธิการวิสามัญ

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นควรจะส่งไปให้กรรมาธิการ
วิสามัญพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ขอให้รัฐบาลเสนอนามผู้ที่จะเป็น
กรรมาธิการก่อน

๑๘๑๕

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่าจะ ท่านสถิต ฯ ท่านวรรณ ฯ หลวงประดิษฐ ฯ
มนตรีของเป็นทปรี กษา

หตวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงคร กล่าวว่าจะ ข้าพเจ้า
เห็นว่าควรที่จะกำหนดจำนวนกรรมาธิการเสียก่อน ข้าพเจ้าขอเสนอ
เป็น ๕ คน

นายพัก ณสงขตา รับรอง

นายสรอย ณด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่าจะ
ข้าพเจ้าขอเสนอเป็น ๘ คน

นายมงคล รัตนวิจิตร รับรอง

นายแช วิจันตักษณ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่าจะ
ข้าพเจ้าขอเสนอเป็น ๗ คน

ประธานสภาฯ กล่าวว่าจะ มีผู้เสนอตามลำดับ ๕. ๘. ๗. แต่
๘ คน ไม่มีผู้รับรอง เป็นอันว่าตกไป เหลือ ๕. ๘. ท่านผู้ใดเห็นว่าควรมี
จำนวนกรรมาธิการ ๘ นาย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒๓ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่าจะ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรมีจำนวน
กรรมาธิการ ๕ นาย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๔๗ ท่าน

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันเป็นที่ประชุมตกลงให้มี
กรรมวิธีการ ๕ นาย เวदानัฐูปาดได้เสนอ ๓ ท่านแล้ว คือ ท่าน
สถิตฯ ท่านวรรณฯ หลวงประดิษฐฯ สมาชิกจะเสนอใครอีก ๒ ท่าน
โปรดเสนอขึ้นมา

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอพระตำรวจสำนพลชั้น

นายสร้อย ฌด่าปาง รับรอง

ร.ท. ทองคำ คด้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอเจ้าคุณเทพหัสดิน

พระพิณิจนากร รับรอง

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
เนื่องด้วยสภาฯ ได้ตั้งมติว่า ให้มีกรรมวิธีการวิสามัญ ๕ ท่าน แต่
ที่รัฐูปาดเสนอมาเป็นมาจอร์ตี (Majority) ๓ ท่านแล้ว เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่า ฝ่ายรัฐูปาดควรมี ๒ ท่านมากกว่า

ประชาชนสภาฯ กล่าวว่า เมื่อท่านจะเสนอเพิ่มเติมแล้ว ก็
เดือกกันได้ ไม่เอาก็ได้ จะไปตัดความเห็นของรัฐูปาดทำไม

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอเสนอพระตำรวจสำนประพันธ์

นายสร้อย ฌด่าปาง กับ ชุนเสนาสัสดี รับรอง

ขุนขำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
ขอเดชะนอพระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เดชาธิการสภาฯ อำนวยนามผู้เดชะ

เดชาธิการสภาฯ อำนวย รวม ๗ นาย คือ หม่อมเจ้าสกลฯ
หม่อมเจ้าวรรณฯ หลวงประดิษฐฯ พระตำรวจชั้นประทวนฯ พระยาเทพ
หัสดิน พระตำรวจชั้นประทวนฯ พระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าไม่มีท่านผู้ใดเดชะอีก จะได้ตั้งมติ
กันเดชะ เชิญเดชะเพียง ๕ นาย เชิญหลวงศิริราชไมตรี นายไต้
นายคิ้ว นายถัด นายเทียบ นายแทน เป็นกรรมาธิการตรวจครุณน

เมื่อเดชะมาถึงครุณนเดชะเดชะเดชะเดชะเดชะ มีผลตั้งเดชะ

หลวงประดิษฐฯ มุขกรม ๓๐๗ ครุณน

หม่อมเจ้าสกลฯ ๓๐๔ ครุณน

พระตำรวจชั้นประทวนฯ ๑๕ ครุณน

หม่อมเจ้าวรรณฯ ๑๓ ครุณน

พระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ ๑๑ ครุณน

พระยาเทพหัสดิน ๕ ครุณน

พระตำรวจชั้นประทวนฯ ๓ ครุณน

๑๘๑๘

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า เป็นอันว่า หลวงประดิษฐฯ หม่อมเจ้า
สถิตฯ พระสารสาสน์พิพัฒนฯ หม่อมเจ้าจรรณฯ พระองค์เจ้าอาทิตย์ฯ
เป็นกรรมการ

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ต่อไปนี้ขอใช้กำหนดวันที่จะส่งแปรญัตติ
และกำหนดวันที่กรรมการจะพิจารณา เพื่อนำส่งสภาฯ

ขุนวรดิษฐ์คุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๓ วัน

ขุนอินทรภักดี รับรอง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๕ วัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า วันที่เหลือของเรามีระหว่างวันประชุม
เสาร์ที่ ๒๕ และวันจันทร์ที่ ๒๖ พุธที่ ๒๗ เสาร์ที่ ๓๐ เพราะฉะนั้น
ขอให้ระดั้กั้งชอนด้วย คุณหลวงวรนิติปรีชา เสนอ ๕ วัน มีผู้รับ
รองแล้วหรือ

ขุนพิเคราะห์ศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย กล่าวว่่า ข้าพเจ้า
รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ท่านผู้ใดเห็นว่่าควรจะส่งคำแปร
ญัตติภายใน ๕ วัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๓๓ ท่าน

๑๘๑๕

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะส่งคำแปรญัตติ
ภายใน ๓ วัน โปรดยกมือขึ้น
มีสมาชิยกยกมือรับรอง ๓๒ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ เป็นอันทำให้ส่งแปรญัตติภายใน
กำหนด ๓ วัน ที่จะให้กรรมาธิการพิจารณาต่อไปอีกกี่วัน
นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอเสนอ ๒ วัน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่ การเสนอพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าไม่อยากจะกำหนด แต่ว่
อยากจะให้ทันภายในวันที่ ๓๑ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของสมัยประชุม

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ เข้าใจว่าจะทำให้ทันในสมัย
ประชุม ถ้าหากว่มีการแปรญัตติภายใน ๓ วัน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
นอกจากพระราชบัญญัติเทศบาลแล้ว ที่สำคัญยิ่งกว่านี้ยังมี
ประมาณอีกด้วย ซึ่งจะต้องยุ่งกันใหญ่ ข้าพเจ้าจึงอยากจะเสนอว่
ในอาทิตย์นี้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ไป เราควรจะประชุมกันทุกวัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่ นั้นเขาได้เวดาทังงบประมาณขึ้นมาแล้ว
เรานัดกันใหม่ว่าจะเอากี่วัน กางคืนก็ได้ ะไรก็ได้ แต่ในชั้นนี้จะเอา
อย่างไรกันสำหรับเรื่องนี้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
เป็นอันแน่นอนว่า พระราชบัญญัติงบประมาณจะมาอย่างรวดเร็วที่สุด
วันเดีวนี้ จะเริ่มวันพุธที่ ๒๖ และวันจันทร์ ถ้ามีการประชุมเพียง ๓ วัน
ในอาทิตย์นี้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ จึงเสนอไว้ให้คิดว่าควรจะประชุมกัน
ทุกวัน ตั้งแต่วันพุธที่ ๒๖ เป็นต้นไป

ประธานสภาฯ กล่าววา หมายความว่า หมายความว่าภายหลังจากงบประมาณ
อย่างนั้นหรือ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
พระราชบัญญัติงบประมาณต้องเข้ามาแน่ในวันจันทร์ ถ้าหากว่าประชุม
กันอย่างนั้นเข้าใจว่าไม่ช้า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารการกับริบรอง
แล้ววา จะเข้ามาทันในสมัยประชุมเหมือนกัน วันอาทิตย์ กัทำกันทั้ง
กลางวันและกลางคืน เพราะฉะนั้น ๒ พระราชบัญญัตินี้ อาทิตย์หน้า
ก็จะแล้วแน่ ถ้าหากไม่ประชุมกันทุกวันที่จะไม่แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าววา ปัญหาในเรื่องกำหนดเวลาให้กรรมา
ธิการเสนอสภาฯ มีอยู่ว่า ทางกรรมาธิการขอรับรองว่ามีกำหนดวัน
แต่วาจะพยายามเสนอให้ทันในสมัยประชุมนี้ แต่อีกชั้นหนึ่ง ผู้เสนอ
ก่อนวาขอให้เสนอภายใน ๒ วัน เป็นอันว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควร
กำหนดวัน แต่มิชอบบังคับว่าต้องส่งภายในสมัยประชุมนี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า คัดไปนี้พระราชบัญญัติที่ค้างมาแต่
คราวก่อน คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐชูปการแก้ไขเพิ่มเติม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า การที่ข้าพเจ้าได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเงินรัฐชูปการแก้ไข
เพิ่มเติมขึ้นมา โดยได้มองเห็นสภาพของราษฎร รู้สึกว่าเดือดร้อน
มาก เราเก็บภาษีเงินรัฐชูปการเป็นภาษีทางอ้อม ซึ่งราษฎรทจ่น
อยู่แต่ยังไม่ได้รับความยุติธรรม ในครั้งก่อนข้าพเจ้าเคยได้ โอดครวญ
ถึงเรื่องอากรค่าน้ำ ซึ่งราษฎรได้รู้สึกเดือดร้อนเหลือเกิน เพราะ
ราษฎรทางภาคอีสานได้รับความเดือดร้อนในเรื่องภาษีอยู่ ก็เมื่อภาษี
๒ อย่างไม่มีในภาคอื่น คืออากรค่าน้ำกับภาษีเงินรัฐชูปการ สำหรับ
อากรค่าน้ำนั้น ราษฎรทำนาแค่พออยู่พอกิน ในจำนวนร้อยละ ๗๐
แต่ทว่าราษฎร ก็ต้องรับจ้าง เป็น แรงงาน หาเงินมาเสียอากรค่าน้ำ
ราษฎรเดือดร้อนอยู่ส่วนหนึ่ง แต่ทว่าข้าพเจ้าได้กระทำไปในทางที่จะ
ช่วยเหลือราษฎรเป็นส่วนใหญ่ ทั้งทางส่วนรัฐบาลและราษฎรก็ยังไม่
ได้ผลในส่วนนั้น ข้าพเจ้าก็มองเห็นความจำเป็นและเห็นอกรัฐบาลอยู่บ้าง
เพราะเหตุในทางพระราชบัญญัติรัฐชูปการนี้ ราษฎรที่ได้เสียภาษีใน
ทางอ้อมยังไม่ได้รับความยุติธรรม ราษฎรไม่มีทุนและทรัพย์สินมิต
พอที่จะเสียเงินได้ รัฐบาลก็มีทางบังคับให้ราษฎรเสียเงินนั้นตามพระ
ราชบัญญัติรัฐชูปการ พ.ศ. ๖๘ มาตรา ๑๐ อนุมาตรา ๑-๒ และ ๓

อยู่แล้ว ทั้งรัฐบาลได้บังคับตามอนุมาตรา ๔ คือ เอาผู้ที่ไม่เสียเงิน
 ราชการมาใช้งานโยธา นี่เป็นการบังคับคนลงเป็นทาส เป็นการ
 ที่รัฐบาลคิดแต่รักษาภาพของราชฉัตร ซึ่งไม่มีคุณภาพพอที่จะเสียภาษีอากร
 ได้ เราของคู่สภาพเช่นเราจะรู้สึกสงสารราชฉัตรเป็นอย่างยิ่ง แต่
 รัฐบาลก็รู้สึกเห็นความจำเป็นในข้อนี้ จึงได้ผ่อนผันไม่เก็บในอัตรา
 ที่ผู้คน และไม่เรียกมาใช้งานโยธา นี่เป็นความกรุณาของรัฐบาล
 อย่างยิ่งแก่ราชฉัตรและผู้ที่ยากจนคนไว้ อยู่แล้ว แต่ความกรุณาของ
 รัฐบาลที่ราชฉัตรได้รับ ก็เพราะผู้ที่จะไปรับจ้างหาเงินมาพอที่จะเสีย
 ในอัตราปกติได้ ในระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนมกราคม ในสภาพของ
 ราชฉัตรในบางกอกนี้ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ เราจับคนมาทำงาน
 โยชามากกว่า ๘๐๐ คน เราจะเห็นได้ว่าพวกนี้โดยมากเป็นพวก
 กรรมกรไม่มีเงินที่จะเสียราชการจริง ๆ มีอาชีพอยู่ด้วยทางรับจ้าง
 หาเงินได้วันหนึ่งหนึ่ง ซึ่งชาวของกินไปวันหนึ่ง ๆ เมื่อราชฉัตรเหล่านี้
 ได้ถูกบังคับให้ทำงานโยธาให้รัฐบาล ความเสียหายได้มีอยู่อย่างไร
 ข้าพเจ้าได้บันทึกประกอบพระราชบัญญัติ ซึ่งหวังว่าสมาชิกคงจะได้
 อ่านแล้ว การเสียหายของรัฐบาลมีหลายประการ ทางมณฑลชั้นใน
 กัด ทางมณฑลชั้นนอกกัด งานโยธาที่รัฐบาลได้ให้กระทำ ไม่เป็น
 ชั้นเป็นอันเคย และไม่มีประโยชน์เลย เงินทองที่รัฐบาลเสียไปในการ
 ให้เสียเลี้ยง และค่าเครื่องอุปกรณต่าง ๆ กับหนึ่งตั้งแต่นั้น ๆ ที่เดียว

สำหรับราษฎรผู้ ที่มารับงานโยธา ก็ได้รับความเดือดร้อน ครอบครัวยัง
 ทางบ้านที่อาศัยก็มีที่หาเงินมาดยงครอบครัวไปวันหนึ่ง ๆ ถ้าต้องไป
 ทำงานโยธาเสีย ๓๕ วัน ครอบครัวยังได้รับความเดือดร้อน และ
 ครอบครัวนั้นเป็นคนเจ็บป่วยก็ได้รับความเจ็บป่วยยิ่งขึ้น เมื่อข้าพเจ้าได้
 รับราชการในทางปกครองได้เคยเอาราษฎรมาใช้งานโยธา ราษฎรได้
 เคยตากลับไปบ้าน อ้างว่า ภรรยาท้องแก่ ภรรยากำลังอยู่ไฟ ภรรยา
 กำลังป่วยเจ็บ บางอย่างเหตุอัน ข้าพเจ้าก็ได้ให้ความผ่อนผันไป แล้ว
 เขาก็กลับมา ไม่ใช่ว่าเขาจะหลบหลีกหนีไป แล้วในทางจังหวัด
 ทางโน้นเมื่อต้นเดือนมกราคมแล้ว ไม่ต้องจับกุมอะไร เขาเดินมาหา
 เอง แล้วให้เข้าทำงานโยธาเพียงให้คุ้มแต่ค่าที่จะต้องเสียเงินรัฐอุปการ
 ไปได้คดอศมี เพราะเขาเหล่านั้นไม่มีทางที่จะหาเงินมาเสียรัฐอุปการได้
 ภาษีอากรและรัฐอุปการในทางภาคโน้น ราษฎรไม่ได้หาเงินได้อย่างง่าย
 ก็ได้อำนาจการรับจ้าง นั้นเป็นการที่รัฐบาลเก็บภาษีในทางบ้านนี้
 ราษฎร นี้รัฐบาลก็ได้แกลงมาแต่ถือว่าเป็นภาษีซึ่งไม่มีความยุติธรรม
 และจะได้ตั้งคายนากันอีกทีหนึ่ง แต่เพราะรัฐอุปการ รัฐบาลก็ได้แกลง
 ไว้แล้วว่า รัฐบาลจะหาทางผ่อนผันลดเงินรัฐอุปการ และถ้ารัฐบาล
 มีทางได้ในทางอื่นพอที่จะชดเชยได้แล้ว รัฐบาลก็จะล้มเลิกพระราช
 บัญญัติเงินรัฐอุปการเสีย การใช้งานโยธาในครั้งก่อน ๆ มีมาตั้งแต่
 ในครั้งโน้น ๆ แต่เพราะภาษีเงินรัฐอุปการซึ่งได้ เรียกว่าเงินข้าราชการ

ตามพระราชบัญญัติเก็บเงินข้าราชการ ร.ศ. ๓๒๐ นั้น บังคับใช้งาน
 โยธาเหมือนกัน และเรายังมีภาษีอากรอย่างอื่น ๆ ที่ต้องใช้งานโยธา
 เมื่อราษฎรไม่สามารถจะหาเงินรัชชูปการได้ แต่ภาษีอากรอื่น ๆ การ
 บังคับใช้งานโยธาแก่ผู้ที่ไม่เสียภาษีอากรได้ นั้น ก็เป็นอันตมเด็ก คง
 บังคับแต่คนที่มทรัพย์สิน ซึ่งคล้าย ๆ กับพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการ
 มาตรา ๓๐ อนุมาตรา ๓ แต่สำหรับพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการนี้ เมื่อ
 เราใช้พระราชบัญญัติเก็บเงินข้าราชการ ร.ศ. ๓๒๐ เรื่อยมา จนถึง
 พ.ศ. ๒๔๖๒ อันมีการบังคับให้ ใช้งานโยธา แต่ครั้งมาปี พ.ศ. ๒๔๖๒
 รัฐบาลในสมัยนั้นคงจะเห็นว่า การบังคับคนที่ไม่สามารถจะเสียเงิน
 รัชชูปการได้จริง ๆ นั้น เป็นการไม่ยุติธรรม และเป็นกีดกัน
 และบังคับคนลงเป็นทาส จึงได้ออกพระราชบัญญัติเก็บเงินรัชชูปการ
 ใหม่ เรียกว่าพระราชบัญญัติเก็บเงินรัชชูปการ พ.ศ. ๒๔๖๒ พระราช
 บัญญัตินี้ ไม่มีการใช้งานโยธาราษฎร ระหว่างพ.ศ. ๒๔๖๒ เรื่อย ๆ
 มา จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๗ ก็ได้รับความผ่อนผัน ของรัฐบาลในสมัยนั้น
 เป็นอย่างดี คือไม่ใช้งานโยธาราษฎร ระหว่างนั้นได้รับความสุข ใน
 เมื่อไม่ถูกบังคับให้ทำงาน ในเมื่อตนจะหาเงินมาเสียภาษีอากรได้แต่
 ครั้นมาในปี พ.ศ. ๒๔๖๗ รัฐบาลจะคิดเห็นอย่างไรไม่ทราบ จึงเดิณอย
 หดงเข้าคตอง กัดบใช้งานโยธา ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วในบันทึก ข้าพเจ้า
 จึงหวังอย่างยิ่งว่า ด้วยความปรารถนาในฐานที่ท่านสมาชิกผู้แทนราษฎร
 อย่างจริงจัง ในฐานะสภาผู้แทนราษฎรและหวังในความ

ปรารถนาของรัฐบาลว่าคงจะเห็น และคงจะรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัตินี้ใคร่ครวญ ส่วนที่รัฐบาลจะแก้ก็มีอยู่อย่างหนึ่ง
เมื่อเราจะยกเด็กพระราชบัญญัติ อนุมาตรา ๕ แห่ง มาตรา ๓๐ นี้ด้วย
ก็จะเป็นทางให้การบังคับเรียกเก็บเงินรัฐชูปการเป็นการยาก และคง
ค้างมากชั้น และข้าพเจ้าก็รับรองว่า มาตรา ๓๐ อนุมาตรา ๓-๒-๓
เป็นการบังคับพอควร อนุมาตรา ๓ ให้อำนาจแก่นายอำเภอ ที่จะออก
หมายเรียกมาได้ส่วนและมีอำนาจสั่งขังได้ อนุมาตรา ๒ ให้อำนาจ
แก่นายอำเภอ ที่จะเรียกประกัน เท่ากับเงินค้ำของเงินรัฐชูปการ
แต่ข้อต่อไปก็อนุมาตรา ๓ เพราะฉะนั้น การที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดค้างภาษี
อากร เราใช้วิธีปรับปรุงของใหม่ ก็จะเป็นการยุติธรรม พอควร
ทีนี้เมื่อเขาไม่มีที่ทางที่จะเสียภาษีอากรได้เสียเลย แล้วเรากดขี่เขาเขา
มาใช้เงินโยธารัฐบาลก็เสียผล และราษฎรก็เสียผล เช่นนี้จะหวังใน
ความโอบอ้อมอารีของท่านผู้แทนทั้งหลายแห่งรัฐบาล คงจะเห็นใจ
ราษฎรผู้ยากจนนั้น และขอรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้
ต่อไป

นายยด สมนานท์ กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติรัฐชูปการ ที่
สมาชิกขอเสนอให้ยกเลิกบทบังคับทำงานโยธารัฐ ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจ
ว่า ท่านสมาชิกมีความหวังดีต่อประเทศชาติอยู่มาก ความจริง การ

ยกเลิกบทบังคับใช้งานโยธา^๕ ได้เคยต้องใช้มาครั้งหนึ่งแล้ว ในปี
 พ.ศ. ๒๔๖๒ ตามพงศาวดารของกรมเก็บเงินรัชชูปการปรากฏว่า แต่
 เดิมมา ผู้ไม่เสียเงินรัชชูปการต้องถูกทำงานโยธาถึง ๓๐ วัน ในขณะนั้น
 ผู้ไม่เสียเงินรัชชูปการ มีจำนวนเพียงพัน ๆ เท่านั้น และรัฐบาลเก็บเงิน
 รัชชูปการได้ประมาณปีละ ๓๐ ล้านบาท ครั้นใช้พระราชบัญญัติรัชชูปการ
 พ.ศ. ๒๔๖๒ นี้แล้ว ผู้ไม่เสียเงินรัชชูปการก็เพิ่มขึ้นนับแสน รายได้ของ
 แผ่นดินเริ่มตกเป็นลำดับ จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ เงินรายได้ประเภทรัชชูปการ
 เหลือประมาณปีละ ๖ ล้านบาท ในที่สุด ๕ ปี พ.ศ. ๒๔๖๘ รัฐบาล
 จำต้องงดใช้วิธีบังคับทำงานโยธาดังเดิม ผลแห่งการแก้ไขพระราช
 บัญญัติรัชชูปการครั้งหลังนี้ ทำให้เงินรายได้กลับสูงขึ้นประมาณ ๓ ล้าน
 บาท เพิ่งมาตกเหลือ ๗ ล้านบาท ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งเริ่มใน
 พ.ศ. ๒๔๗๔ นี้เอง จากผลแห่งการทดลองดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าคะเน
 ว่า ถ้าจะประกาศยกเลิกบทบังคับใช้งานโยธาเสียแล้ว เงินรายได้
 ประเภทนี้จะต้องลดลงเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ล้านบาท เงินรายได้
 รัชชูปการของแผ่นดินมีดังนี้ ประมาณ สิบเปอร์เซ็นต์ของยอดเงินรายได้
 ทั้งหมด เหตุนี้แหละ ท่านสมาชิกผู้หวังดีต่อชาติทั้งหลายได้โปรดระลึ
 กเงินรายได้ประเภทนี้ให้จงหนัก ในยามที่รัฐบาลต้องขัดเคืองกับเศรษฐกิจ
 ภัยอย่างสุดฝีมือ^๕ ถ้ารายได้ที่คงตกต่ำไปถึง ๓ ล้านบาท แล้วจะหา
 ๕ ทให้หมาชดเชยได้ อาหารเป็นดังจำเป็นแก่การยังชีพฉันใด เงินรายได้

ก็จำเป็นแก่การดำรงของประเทศฉนั้น เพราะอย่างยิ่ง ในยุคฝืดเคือง
 เช่นนี้ ประเทศของเราก็ยังต้องเริ่มขยายการงาน ซึ่งต้องการเงินลงทุน
 ก้อนใหญ่ ๆ ทั้งนั้น เช่นการเทศบาลที่ถดถอยมาเมื่อก่อน ถ้าข้าต้องขาด
 รายได้ช่วยเพียงครึ่ง ๓ ล้านบาทคงทน ความมั่นคงจะเป็นอย่างไร ถึง
 เพียงโดยยากที่จะกล่าวได้ ข้าพเจ้ากล่าวดังนั้นไว้ว่าจะ ไม่น่าถึงหัวอก
 ราษฎรผู้ต้องทำงานโยธาด้วยความทุกข์ยากก็หาไม่ ตรงกันข้ามข้าพเจ้า
 ถือประโยชน์ส่วนรวมของชาติเราน่าเป็นใหญ่อยู่เสมอ ต้องคิดดูอีกสัก
 ครั้งเถิด ถ้าการเงินของเราต้องเสียความมั่นคงลงบดิน ภาวะของราษฎร
 ผู้เป็นหน่วยน้อย ๆ จะเป็นอันใด ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ ชี้แจงกับท่าน
 เสียทีเดียวว่า โดยที่รัฐบาลเป็นห่วงราษฎรว่า จะต้องแบกไว้ซึ่งภาระ
 รัฐบาลที่เงินเกินควร ในบั้นนี้ จึงจะประกาศลดอัตราเงินรัฐบาล
 แก่ปวงประชกรโดยทั่วถึงกัน หวังว่าการประกาศลดเช่นนี้จะเปิดโอกาส
 ให้ราษฎรหาเงินรัฐบาลมาชำระได้ง่ายกว่าเดิม ไม่จำเป็นต้องยอมตัวเข้า
 ทำงานโยธาโดยมีจำเป็น มีมติของชาวเราคิด มาแต่โบราณ อย่างหนึ่ง
 ว่า ชายฉกรรจ์ทุกคนต้องออกศึกแรงให้แก่แผ่นดินคามแต่จะลดได้ เหตุ
 ดังนั้น ผู้ที่มีอายุครบ ๒๑ ปี จึงต้องถูกเกณฑ์เข้ารับราชการทหาร ผู้ที่
 ได้รับราชการทหารมาแต่ก่อน นับว่าได้ทำคุณแก่แผ่นดินทางหนึ่ง จึงเป็น
 อันไม่มีหนหรือภาระในทางรัฐบาลต่อไปอีก เหตุดังนั้น ทหารกอง
 หนุนจึงไม่ต้องเสียรัฐบาล ก็เมื่อเพื่อนร่วมชาติของท่านยังลดละ บ้าน

ข้องต้องเด็กว่างจากบุตรภรรยา มาตราครุฑว่า ถ้ามาก เป็น ทหาร ให้แก่ ชาติ
 เป็นการเลี้ยงถึงชีวิตเช่นนี้แล้ว บางท่านที่ไม่มีเงิน ชำระ ค่ารักษาพยาบาล
 จะพุดแรงทำงานโยธาก่อเกิดสาธารณประโยชน์ของชาติเพียงมีได้ ๑๕ วัน
 จะไม่ได้ทีเดียวหรือ ตามสถิติที่ข้าพเจ้าค้นพบในเขตการที่นั้น เมื่อ
 พ.ศ. ๒๔๖๘ มีชายฉกรรจ์ต้องทำงาน โยธา ๒๗,๗๕๕ คน ในจำนวน
 นี้ มีคนไทยไม่ถึง ๒ หมื่นคน นอกจากนั้นเป็นคนต่างชาติทั้งสิ้น ขอ
 ให้ ตรีศรของดูให้ ดี เราจะยกเด็กบหมังกัมให้ราษฎรทำงานโยธาแก่
 ชาติของเราอีกได้ การยกเด็กบหมังกัมใช้งานโยธา จะเป็นผลดีแก่
 ชาวไทยเต็มเม็ดเต็มหน่วยหรือ สถิติที่บอกข้างนั้น เป็นปี พ.ศ. ๒๔๖๘
 ซึ่งแน่นอนว่ามีคนเข้าเมืองทองเป็นลำดับ ถ้าเป็นปี พ.ศ. ๒๔๗๖ นี้
 จำนวนคนที่อพยพเข้ามาจะเพิ่มขึ้นอีกสักเท่าไร ท่านคงเห็นได้เอง อัน
 การที่ยกทรัพย์ผู้ ไม่เสียรักษา ตามอำนาจของกฎหมายนั้น ขอ
 ให้ คิดดูเถิด เงินเพียง ๖ บาท ถ้าทำการยัดทรัพย์เข้าแล้ว เจ้าพนักงาน
 จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการยัดทรัพย์สักเท่าใด แต่ในการยัดนั้น ถ้า
 ไปยัดทรัพย์ผิดเจ้าของเขาทำให้เขาเสียหาย เรื่องน้อยกตมจะเป็นเรื่อง
 ใหญ่ เป็นการค้ำคั่นกันแท้ๆ ในที่สุด ข้าพเจ้าขอจึงวอนต่อท่านผู้แทน
 คณะรักษาผลของราษฎรทั้ง ๑๒ ล้านคน ซึ่งนั่ง ณ ที่นี้ว่า เพื่อความ
 มั่นคงแห่งการเงินของประเทศ เพื่อความเป็นธรรมแก่ทหาร ซึ่งเป็น ชาย
 ฉกรรจ์ ต้องตราครุฑทำงานโดยเลี้ยงชีวิต ขอท่านได้โปรดรับร่าง

พระราชบัญญัติรัฐูปการแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอมานานเสียก่อนเกิด รด
จนรัฐบาลจัดตั้งวิธีการภาษีหรือหาเงินรายได้ประเภทอื่นมาชดเชยได้แล้ว
จึงยกเรื่องขึ้นพิจารณาแก้ไขใหม่

นายเตียง ไชยภาค ผู้แทนราษฎรจังหวัด อุบลราชธานี กล่าวว่
ข้าพเจ้าขออภิปรายสนับสนุนผู้เสนอบัญญัติเรื่องนี้ แต่ว่าก่อนที่จะสนับสนุน
ข้าพเจ้าขอทำความเข้าใจในข้อขัดข้องของรัฐบาลเมื่อก่อน คือมีความสำคัญ
อยู่ ๒-๓ ข้อ ข้อที่ ๑ ที่ว่าวิธีจะไม่ใช้งานโยธา ซึ่งใช้วิธีนี้เมื่อ พ.ศ.
๒๔๖๒ นั้นว่า ไม่ได้ผล กล่าวคือ ก่อน พ.ศ. ๒๔๖๒ ได้มีการเกณฑ์
แรงงาน ส่วนรัฐูปการในเวลานั้น คนที่ไม่เสียเงินรัฐูปการมีเพียง
เป็นจำนวนพัน ๆ เท่านั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๒ ไม่เกณฑ์แรงงานโยธา
กลับมีจำนวนคนที่ไม่เสียที่ไม่เสียรัฐูปการมากกว่าหมื่น ในข้อนี้ข้าพเจ้า
ขอเรียนว่าพระราชบัญญัติฉบับที่ได้ใช้งานโยธา และพระราชบัญญัติ
ที่มาดองใช้ใน พ.ศ. ๒๔๖๒ มีนัยต่างกัน คือพระราชบัญญัติที่ใช้ใน
ปี ๒๔๖๒ มีอนุมาตรา ๓-๒-๓ ซึ่งว่าด้วยการยึดทรัพย์ มาเป็น ประกัน
และอีกประการหนึ่งพูดถึงภาวะของบ้านเมืองในเวลานั้น ต่างกัน จะเอา
สถิติของจำนวนคนไม่เสียรัฐูปการมาเทียบกับสถิติ พ.ศ. ๒๔๖๒ ไม่ได้
ขอให้สังเกตว่า ถ้าไม่เรียกมาทำงานโยธาแล้วมีประกันเพื่อให้รับมาเสีย
ภายใน ๓๕ วัน มีอย่างนี้หรือเปล่า ถ้าหากว่ามีอย่างนี้และยังเขียนเพิ่ม
แล้ว ก็น่าจะฟังตามที่รัฐบาลกล่าวเมื่อก่อน ที่ว่าดองใช้ตลอด พ.ศ.

๒๔๖๒ หมายความว่า เด็กไม่ใช่ อนุมาตรา ๓,๒,๓ และ ๔ แห่ง มาตรา ๓๐ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอย่างนั้น อีกประการหนึ่งตามที่รัฐบาลแถลงว่า กฎหมายให้เสียเงินรัชชูปการนั้นเพราะเป็นธรรมดาว่า ชายฉกรรจ์มีอายุตั้งแต่ ๒๓ ปีขึ้นไป จะต้องทำงานให้เป็นประโยชน์แก่ชาติโดยเข้าเป็นทหาร คนที่เป็นทหารมาแล้ว ไม่ต้องเสียเงินรัชชูปการ คนที่เป็นชายฉกรรจ์ เมื่อไม่มีเงินเสียรัชชูปการและไม่ได้เป็นทหารก็ ควรจะทำงานโยธาแทน ขอนข้าพเจ้าขอทราบเรียนอย่างนี้ ขอให้อ่านดูมาตรา ๓๐ ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลมีความมุ่งหมาย ในมาตรา ๓๐ แห่งอนุมาตรา ๔ นั้น มีความประสงค์อย่างเดียวกันว่า เพื่อจะเร่งรัดเอาเงิน ไม่ใช่แบ่งว่า เพื่อช่วยชาติ ความหมายใน พระราชบัญญัติ อนุมาตรา ๔ และอนุมาตรา ๓ แห่งมาตรา ๓๐ กฎหมายบทบัญญัติแต่แสดงความจริงได้อย่างเดียวว่า การกระทำในอนุมาตรา ๔ หมายถึงการเร่งรัดเอาเงิน ไม่ใช่หมายถึงจะไปช่วยชาติ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า เท่าที่รัฐบาลแถลงมา จึงตกไป ต่อไปนี้ ข้าพเจ้าขอเรียนสนับสนุนนิติของผู้ยื่น คือเมื่อเราตรวจดูพระราชบัญญัติตามที่นายทองอินทร์ ได้อภิปรายมาแล้ว จะเห็นได้ว่า เมื่อแต่ก่อน ๆ จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ มีการเรียกคนมาทำงานโยธาแรงไป คือใน พ.ศ. นั้น ใช้คำว่า ปีละ ๓๕ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน ครั้นมา พ.ศ. ๒๔๗๓ ใช้ทำงานโยธาแทนจำนวนทั้งหมดคือ ๘๕ วันตาม ๓๕ วันเท่านั้น ที่ต้องทำงานโยธาให้ อย่างไรก็ตาม นั้นเป็นรัฐบาล

ราชาธิปไตย ในสมัยนั้นสมัยที่รัฐบาลนี้ได้แสดงความจำนงไว้
 อย่างมากแล้วว่า จะให้ราษฎรได้รับความร่มรำและยุติธรรม ฝ่าย
 เรายกเหมือนกัน จะต้องไม่รบกวนรัฐบาลเกินไป เงิน ๔ บาท
 เราจะหาไม่ได้เที่ยว หรือ แต่ว่า การที่ถกถงกันมาแล้ว เรา
 จะต้องคิดให้ดูว่า รัฐบาลจะเสียหายหรือไม่ รัฐบาลพูดว่า
 อาจจะไม่เสียหาย ขอนข้าพเจ้าขอพิสูจน์ว่า รัฐบาลจะไม่เสียหายเลย วิธี
 พิสูจน์ว่า การใช้อัตรา ๔ คือการเร่งรัดเอาเงินโดยไม่ใช้งานนั้นไม่
 เสียหายอย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีผลเสียหาย คำว่า ไม่มี น
 หมายความว่า ราษฎรที่ถูกจับมาทำงานโยธาจะไม่ทำให้รัฐบาลเกิดราย
 ใ้ช้เงินเลย และอย่าว่าแต่ให้ทำงาน ๑๕ วัน ถึงแม้ว่าจะเอาไปจำคุก
 คนละปี ก็ยังไม่มีเงินเสียอยู่นั่นเอง นี่พูดถึงส่วนมาก ตั้ง ๕๐-๖๐
 เปอรเซ็นต์ขึ้นไป หรือต้องประกาศ ถ้าใครไม่เสียเงินจะถูกตัดหัว
 ข้าพเจ้าก็นึกว่าจะถูกตัดหัวจริง ๆ เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ขอให้คิดว่า
 คนที่ถูกจับมาทำงานนั้น ถ้าเขามีเงิน ๔ บาท เขาเสียดีกว่าถูกจับ นี่พูด
 เทียบกับตัวข้าพเจ้าเอง บางทีจะคิดว่าฐานะต่างกัน แต่ข้าพเจ้ากล้า
 พูดว่าข้าพเจ้าเป็นคนต่ำที่สุดในบรรดาสมาชิกทั้งปวง ในฐานะที่ข้าพเจ้า
 เป็นคนยากจน ข้าพเจ้ากตัญญูว่า ถ้าข้าพเจ้ามี ข้าพเจ้าจะต้องเสีย
 ที่เดียว หนึ่งเท่ากันมานดูเหมือนว่าไม่ถูกตามกฎหมาย วิชนม์ใน
 กฎหมายอนุมาตรา ๒ ที่มีว่า มีการเรียกประกันที่จับต่อนุมาตรา ๓

มีว่า มีการขี้ตริพิย อนุมาตรา ๕ มีว่า ถ้าหากทำตามอนุมาตรา ๒ และ ๓ ไม่ได้แล้ว จึงให้ทำงานโยธา ไม่ใช่จับมาที่เดียว รวมความว่า ผู้นั้นจะต้องถูกระทำโดยประการต่าง ๆ ตามกฎหมายก่อน แล้วจึงจะต้องทำงานโยธา ดังนั้นต้องแปลว่าไม่มีเงิน เพราะถ้ามีเงินเสียแน่ ๆ เพราะฉะนั้นเห็นได้ว่าในเรื่องนั้นเบนขอพิสูจน์ได้คือว่าเขาไม่มีจริง ๆ แม้เราจะขี้ตริพิยก็ตาม ก็คงไม่มีเงินเสียอยู่นั่นเอง อนึ่งขอเรียนว่างานที่คนโยธาไปทำนั้นหาได้อยู่ในสังกัดของรัฐบาลไม่ ในส่วนซึ่งจะต้องจับคนไม่เสียราชการ รัฐบาลก็คงไม่ได้ถือเป็นผลในการกำหนดค่าใช้จ่ายในงบประมาณ ข้าพเจ้าเข้าใจอย่างนั้น ถ้าผิดก็ขอประทานโทษ เพราะฉะนั้นตกลงว่า การที่ใช้อนุมาตรา ๕ แห่งมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๔๗๓ มีแต่ทางเดียวแก่รัฐบาลฝ่ายเดียว หาได้มีทางดีแก่รัฐบาลไม่ เหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าผู้แทนราษฎรจึงคิดว่ารัฐบาลยังคงคาดเคลื่อนต่อความเข้าใจอยู่ ขอให้รัฐบาลคิดดูให้ถี่ถี่อีกครั้งหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทีย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับคำอธิบายของท่านผู้เสนอญัตติมาแล้ว แต่เห็นว่าเพื่อให้ได้ความจริงกระจ่างว่า การที่เราทำกวมกันอยู่เดี๋ยวนี้ ตามพระราชบัญญัติเก่า เป็นผลดีหรือผลร้ายอย่างไรนั้น ข้าพเจ้าจึงขอโอกาสถามรัฐบาลสักสองสามข้อก่อน แล้วจึงจะได้อธิบายภายหลัง คือข้อต้น คือว่าการจับกุมผู้ไม่มีเงินเสียราชการนั้นได้ทำกันโดยทั่วถึงหรือไม่

นายยอด สมนานนท์ กล่าวว่า การจับกุมผู้ไม่เสียเงินรัชูปการ มาทำงานโยชานัน โดยปกติรัฐบาลก็พยายามที่จะตรวจตราให้ทั่วถึงกัน แต่ที่ว่าเป็นธรรมดาอยู่เอง อย่างว่าแต่การจับกุมคนไม่เสียเงินรัชูปการเลย ความผิดออกจกบรรทัดยังไม่ได้อะไร ก็เด็ดออกไปเป็นธรรมดา

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า เป็นที่พอใจ ที่ข้อที่ ๒ ก่อนที่ให้พวกเหล่านั้นทำงานโยชานัน ไปให้แพทย์ตรวจหรือแปลว่า ถ้าถึงของเขาทำงานโยชานันได้ และได้ตรวจหรือแปลว่า เขามีโรคประจำตัวไม่สามารถที่จะทำงานได้บ้าง เพราะคนเรามีโรคประจำตัวไม่สามารถที่จะทำงานได้ ก็ต้องบังคับไปทำงาน

นายยอด สมนานนท์ กล่าวว่า ในเรื่องตรวจผู้ที่จะต้องทำงานโยชานัน ถ้าจะเอาไปตรวจทุกคน รัฐบาลเห็นจะทำไม่ได้ แต่ที่ว่าอย่างไรก็ดี เท่าที่ปรากฏมาแล้ว รัฐบาลหาได้ทำการไปโดยเข้มงวด กวดขันถึงกับเอาคนป่วยหรือคนไม่สบายมาใช้ตรากตรำเช่นนั้นดอก ซึ่งอาจจะมีส่วนประปราย ซึ่งงานใหญ่ ๆ ก็อาจจะมีทำลำบากบ้าง แต่ก็เล็กน้อย ๆ

ขุนวรดิษฐ์รัตนเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า เมื่อได้จับกุมพวกเหล่านั้น ได้จัดให้อยู่กินให้ถูกต้อง ด้วยหลักอนามัยหรือไม่

พระยามานวราชเสวี กล่าวว่ ตามที่ส่งมาชื่อกาณนั้น โดยที่
 ข้าพเจ้าเห็นตามหัวเมืองหลายแห่ง เจ้าหน้าที่ได้พยายามที่สุด ที่จะ
 ให้เขาอยู่กินถูกต้องตามฐานะ และภูมิฐานะที่เขาอยู่ บางที่ก็อาจจะไป
 กินดีเสียกว่าบ้านคนอื่น ก็ขอประทานกราบเรียนในทันท่วงทีว่า การที่
 บังคับคนให้ไปทำงานโยชานัน จะเดาทราบค่าจ้างอย่างที่ท่านคิดว่า เป็น
 ของชั่วเป็นของไม่ดีไม่จริงเลย แต่ท่านนี้ ข้าพเจ้าก็เอนคิดมาก่อน
 ในเรื่องนี้ แต่เมื่อมาไตร่ตรองว่าคนเราทุก ๆ คน จะต้องทำประโยชน์
 ให้แก่ตัวและให้คนอื่น แต่คนโดยมากที่ถูกจับกุมนั้นไม่ทำประโยชน์ ให้
 แก่ตัว เบียดเบียนชีวิต เบียดเบียนเวลา เสียประโยชน์ การที่เขาามบังคับ
 ไม่ใช่ว่า รัฐบาลหนึ่งหรือรัฐบาลไหน ๆ ต้องการจระอมรมให้คนนั้นประพฤติ
 ให้เป็นคนดี ให้ทำมาหากิน ถึงแม้ว่า ไปบังคับให้เขาให้ทำงาน ให้
 เขาเพื่อทำประโยชน์แก่ตัวและครอบครัวเขา ถ้าคนเรายอมให้ ขี้เกียจกัน
 หหมด เมืองก็คงไม่คงมาเป็นบกแผ่น คงเป็นข้าชานานแล้ว เพื่อ
 ประเทศ ไม่ให้เบียดเบียนชีวิต ไม่ให้เสียเวลาที่จำเป็นต้องทำงาน เพราะ
 ฉะนั้นเมื่อมีโอกาสทำงานแล้ว ก็ยอมเก็บได้ เมื่อเก็บได้ก็เสียภาษีได้
 และในข้อนี้เอง ข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองอย่างที่สุด เมื่อครั้งร่างพระราช
 บัญญัตินี้ ข้าพเจ้าได้ถาม อยากจะให้มันช้อยกเว้นหลายข้อ แต่ฝ่าย
 กระทรวงการคลังเขาบอกว่า มีโอกาสจึงค่อยคิด เช่นเหมือนอย่าง
 คนที่มีความประพฤติดีที่มีครัวเป็นทหาร ทำงานให้ชาติ แล้วรัฐบาลก็

ไม่เก็บเงินรัฐูปการ นี่แสดงว่า คนที่สมัครเป็นทหาร ยอมตัวเข้าอยู่
แก่ราชการและทำงานแข็งขัน เวลาที่ออกจากทหาร ตักว่าคนขี้เกียจ
นอนหง โคนเดินไม่ไหว ย้ายพุงไปย้ายพุงมาเป็นคัน เพราะฉะนั้นเขา
เห็นว่า คนที่เขาบังคับให้ทำงานโยธา เป็นประโยชน์ทางอ้อม ไม่ใช่
จะเหยียดคนเป็นทาสหามีได้เลย และที่ท่านสมัครมาชื่อกดว่า ประโยชน์
ที่ได้ไม่เท่ากับเสีย ไม่จริงเลย ถ้าแม้ว่าเป็นวิธีปฏิบัติการบางจังหวัด
ที่ข้าพเจ้าได้เคยไปตรวจการ และได้เห็นผู้ว่าราชการจังหวัดหรือข้าหลวง
ประจำจังหวัด เขาไปเกริ่นตามหมู่บ้าน เขาบอกว่าทุก ๆ คนจะต้อง
ทำงานให้แก่บ้านเมือง ถ้าใครขี้เกียจต้องทำงานโยธา ๑๕ วัน ถ้าใคร
ไปทำงานเพื่อประโยชน์ตัวและผู้อื่นแล้วไม่ต้องเสียเงิน ที่เขาจะให้ทำคือ
ทำถนน จังหวัดใดที่ข้าพเจ้าได้ ยินดีเช่นนี้ เช่นเมืองทวาย บั๊กชั๊ ได้ มี
เจ้าคุณสุรเดช ฯ เป็นต้น นี่ก็แสดงให้เห็นว่า ไม่ใช่ว่ารัฐบาลจะเคียด
เข็ญเขามาทำงาน ทำถนน ซึ่งข้าพเจ้าได้ ยินดีกับหู เมื่ออยู่มหาดไทย
นี่เอง คนที่เสียภาษีรัฐูปการทางบั๊กชั๊ได้มากที่สุด เพราะเขาเข้าใจ
ทำงานเป็นประโยชน์แก่ตัวของเขาเอง โดยที่เจ้าคุณสุรเดช ฯ บอกว่า
จะเอาชุดดิน ไม่ใช่ว่าจะเคียดเข็ญเอาเงิน เงิน ๖ บาท ถ้าหากจริง ๆ
เก็บจริง ๆ ทำงานเดือนเดียวก็หาได้ ทนคนเราไม่มีโอกาสจะทำ ไม่มี
โอกาสที่จะคิด ก็เลยทำไม่ได้ วิธีที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับคนที่พัสดุ เขา
หาวิธีให้เข้าใจดีที่สุด เขาช่วยราษฎรให้ทำมาหากิน เมื่อเขาทำมาหากิน

ได้ ก็มีเงินเสียรูปการ ที่ข้าพเจ้าได้ทราบจากสถิติ แสดงให้เห็นว่า
 ทางใต้และทางซ้ายเท่านั้น ไม่ว่าจะอะไรทั้งหมด การทงหลายเมื่อเห็นจำ
 บริบูรณ์ไม่ได้ เขาค่อยหาทางเปลี่ยนแปลงไป ดังว่าที่จะขี้เกียจ ไม่มี
 ความคิดที่จะทำมาหากิน เช่นจีนแผ่นดิน มาจากประเทศจีน พอเห็น
 แม่น้ำเจ้าพระยา มีป่ามาก ๆ อย่างนี้ เขาก็บอกว่าเขาไม่อดตายเสียแล้ว
 เพราะอะไร เพราะเขาเกิดมา ในสันดานของเขาว่าจะต้องทำงานการ
 เพราะฉะนั้นคนจีนขึ้นจะจับมาทำงานโยธา เขาก็ต้องหนี ที่เขาหลบหนี
 ไม่ยอมทำงานโยธา บางคนเขามีเงินที่จะเสียได้ วิชนเป็นวิชัยปฏิบัติงาน
 ของเจ้าหน้าที่ตนเอง ที่จะยอมให้เสียประโยชน์ของรัฐบาล ข้าพเจ้าเห็น
 ว่าเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นการที่จะว่าเป็นการดำซ้ำ สักเพียงไร ก็ดีให้
 ส้มกัน อีกประการหนึ่ง รัฐบาลก็ได้พูดแล้วว่าอีกหน่อยก็จะได้ช่วย
 ขยายกิจการต่าง ๆ เราทุกคนเป็นผู้แทนราษฎร เราควรจะหาหนทาง
 ให้ประเทศชาติมีทางที่จะดำเนินไปได้ โดยราบรื่น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 ขอรับรองไว้แทนทงหลายให้จงระลึกให้มาก ๆ เหตุที่เรียกว่าบังคับคน
 ทำงานเป็นของเดจทราเมดำซ้ำ ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย แต่ในทงขอให้
 ทานทงหลายให้ระลึกให้ คัดสักหน่อย

ขุนรักษาราชการ ผู้แทนราษฎร จังหวัด บุตรธานี กล่าว
 เรื่องเงินรัชูปการเท่าที่ข้าพเจ้าได้ฟังมาน ก็ขอเข้าใจใจความได้ว่า
 ก็อยากจะลด แต่เท่าที่พูดกันมาแล้ว เรื่องตรงบ้าง ยังไม่ตรงบ้าง

หรือเสียผลแก่รัฐบาลหรือราษฎรอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าได้พูดได้
แต่คำว่า การทำงานโยธาตัดออกแล้ว เงินรัฐบาลก็ยังคงอยู่ ที่พูดเช่นนั้น
ทั้งหมดก็ด้วยความเข้าใจว่า รัฐบาลจะได้ตรัษฏการลงในหน้าจึง
ได้พูดเช่นนั้น

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเดงษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวต่อว่า
ข้าพเจ้าจำเป็นที่จะต้องถามเป็นข้อที่ ๔ เสียก่อน จึงจะมีการอภิปราย
ต่อไป ในข้อที่ว่ารัฐบาลประสงค์จะให้คนทำงานเพื่อไม่ให้ ขี้เกียจ ในข้อ
นี้ข้าพเจ้าทราบว่ามีคนที่ไม่ได้เงินเสีย เพราะเขาไม่ทำงาน หรือเขาไม่มี
งานจะทำ ถ้าไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะได้ถามอีกที

พระยามานวราชเสวี กล่าวต่อว่า ที่ไม่มีเงินเสีย ก็เพราะเหตุว่า
ไม่ทำงานหรือในการที่ไม่ได้งานจะทำ เราก็จะดำริที่จะหางานให้ทำแล้ว
จึงได้มีกองหาเงินให้อยู่ในกระทรวงพาณิชย์ ต่อไปหวังว่ากองนี้จะ
ขยายงานให้กว้างขวางมากขึ้น

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเดงษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวต่อว่า
คำตอบของรัฐบาลที่ได้ตอบมาเป็นการอนุমান คือไม่ใช่เป็นการยืนยัน
ว่าเป็นจริง เช่นกับว่าจับกุมคนมาทำงาน ทั้งถึงหรือไม่ ก็บอก
เพียงแต่พยายาม แต่หาได้เป็นการถึงหรือไม่ รัฐบาลไม่ตอบให้
เป็นที่แน่นอนลงไป รัฐบาลบอกว่ารัฐบาลไม่สามารถที่จะทำให้ทั่วถึงได้
ถ้ารัฐบาลไม่สามารถที่จะทำให้ทั่วถึงได้แล้ว รัฐบาลก็อย่าออกพระราช

บัญญัติ^๕นั้นออกมา จึงจะถูกตอง เมื่อเราออกพระราชบัญญัติไปแล้ว และ
 เราจะมี^๕กุมแล้ว เราจะต้องตรวจว่าเราจับกุมคนที่ไม่มีงานทำให้
 ทำงานทั่วถึง เพราะฉะนั้นจึงปล่อยไปก่อน ^{๕๕}นี้เป็นความจริง ไม่ใช่
 อนุমানเลย แต่กฎ^๕ประการที่ ๒ การที่จะให้แพทย์ตรวจนั้น เราพูด
 ข้างเดียว ไม่ได้คิดถึงความเป็นภยแก่ราษฎรเสียเลย ข้าพเจ้าขออ้างว่า
 ฝรั่งก่อนที่เขาจะใช้ให้กุดทำงานโยธา เขาได้ให้แพทย์ตรวจ แล้วเขาจึง
 จะให้ทำได้ จะได้ทราบว่า จะทำงานได้หรือไม่ได้ ก็อย่าออกพระราช
 บัญญัติดี ถ้าทำเช่นนั้นไม่ได้ แต่ข้าพเจ้าขอบอกด้วยความไตร่ตรองว่า
 เราเป็นคนไทยแท้ๆ ประการที่ ๓ การจับคนมาทำงานนั้น รัฐบาลได้ดู
 แดในเรืองการกินนอนบ้าง รัฐบาลก็ตอบว่า พยายามทำที่ได้พยายาม
 นั้น พยายามเท่าไร ข้าพเจ้าก็พอจะบอกได้แล้วว่า เป็นอย่างไร รูปการ
 ของพระราชบัญญัติ^๕รัชูปการนี้ เป็นการบกพร่องอย่างที่สุด ดังได้
 ดำรงอยู่มาแต่การจับกุมคนมาทำงาน เราถือกันว่า เรากระทำต่อพวก
 โจรต่างหาก เพราะเหตุว่าพวกโจรนั้น ทำความหวาดหวั่นให้แก่ราษฎร
 เราจึงจับเขาซึ่งตรงเลย ข้อที่ว่าพวกเหล่านี้^{๕๕๕}ทำงานนั้น ขอยืนยัน
 ว่าไม่จริงเลย คนเราอยากได้เงินด้วยกัน บางตัวมดอย่างที่เราเจ้าอยู่
 ในตำบลนั้นไม่มีการคมนาคมติดต่อจากในเมือง คือตั้ง ๗-๘ วัน
 เป็นคน แม้ว่าเราจะทำอะไร^{๕๕} เป็นคนปลุกกด้วย ปลุกหมอน จะเอา
 ไปขายก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นความ^{๕๕}เป็นอยู่เป็นอย่างนี้ จึงคิดอก บางที่

ในกรุงเทพฯ คนอาจจะมั่งงานทำบ้างก็ได้ แต่ทว่าในชนบทต่างๆ
 ชาวเจ้านั้นในบางตำบลทำไม่ได้แน่ๆ มีหนึ่งถ้าจะปล่อยให้พวก
 ท่านออกไปแล้ว ไปอยู่บ้านไร่แล้ว มีหนึ่งจะได้ ๖ บาท ละก็ยาก
 ความจริงทำงานไม่ได้ ขรรษาคูชายต้องปกครองบ้านเรือน เหตุฉะนั้น
 ผู้ยอมเป็นผู้ปกครอง การที่จับเอาผู้มาทำงานโยธาแล้ว ภรรยาอยู่
 ทางบ้านก็ลำบาก ในกรณีเหล่านี้ รัฐบาลควรจะคิดจัดการให้รอบคอบ
 อย่าคิดถึงทางได้อย่างเดียว ควรคิดให้รอบคอบถึงราษฎรบ้าง เพราะ
 ว่าราษฎรหาเงินไม่พอจริงๆ ดังที่ข้าพเจ้าพูดมาแล้ว เพราะเหตุนี้
 ข้าพเจ้าคิดว่า ในเรื่องไหนๆ เราก็ลดหย่อนผ่อนผันแล้ว รัฐบาลก็จะ
 จะตกลงไปแล้ว ก็ยังว่าเมื่อเราลดหย่อน คนไม่เสียเงินรัฐบาลจะมี
 น้อยลงอีก ซอน ข้าพเจ้าจึงคิดว่าไม่เป็นเช่นนั้น เพราะเหตุว่าทาง
 ที่เราทำออกแรงไป ถ้าเขาอย่างนั้น ข้าพเจ้าจะว่าให้ฟัง คือในเมื่อ
 เขามั่งงานทำแล้ว เราก็ต้องเก็บ ถ้าเขาไม่มั่งงานทำแน่นอน รัฐบาลก็ควร
 ลดหย่อนให้บ้าง เพราะเหตุว่าคนเราไม่มั่งงานจะทำแล้ว จะเอาเงินที่ไหนมา
 เสียเมื่อเขามีเงินแล้ว เราควรจะเก็บจากกำไรหรือต้นทุน ถ้าไม่มีเงินแล้ว
 จะเอาให้กันได้อย่างไร นี่การเป็นอย่างนั้น เพราะเหตุฉะนั้นเป็นการสมควร
 อย่างยิ่งที่เราจะรับหลักการเรื่องนี้ ข้าพเจ้ามีเรื่องที่จะพูดอีกมาก ข้าพเจ้า
 จะยกตัวอย่างว่า บ้านนาคลังในจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่งใหม่จนกระทั่งหมด
 เตียนทีเดียว จนกระทั่งเอาเรือนก็ไม่คิดดิน ก็ไม่สามารภจะหาเงินเสียรัฐ

ปลกกรได้ขอให้ยกเว้นรัชชูปการให้ กระทบวงมหาดไทยก็ให้เห็นออก จึงขอ
 ให้ผ่อนผันเงินรัชชูปการ แต่ว่าเมื่อภายหลังกระทบวงคงบอกกว่า ผ่อน
 ผันให้ไม่ได้ ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดใจมากที่สุด ในกาทรราชฎรประสพภัย
 และไม่มีมีการยกเว้น แต่ว่าข้าพเจ้าไม่มีทางผ่อนผันให้ได้ เพราะเหตุว่า
 ผ่อนผันไม่ได้จริง ๆ เพราะเหตุว่ารัฐบาลบอกว่าย่นโยบายที่จะบังคับไม่
 ให้ ข้เกยจนเอง เหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงตงกระทูถามในสภาฯ เพื่อจะได้
 ตักเตือนกันเสียที่ เหตุการณ์ ต่างๆ เหล่านี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นจากอุหมาย
 ในเรื่องนถาพูดตามส่วน ไม่ใช่โจร ที่เป็นเสี้ยนจัญไรแห่งโลก คนที่ด
 ทั่วๆเราก็กระทำแก่เขาประศุจใจ ท่านข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะได้
 ที่เดียว ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะได้รับหลักการเรื่องนี้ไว้

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่
 เมื่อกนทานรัฐมนตรีได้กล่าวความคองหนึ่งว่า การบังคับใช้งานโยธา
 เนื่องจากไม่มีเงินเสียรัชชูปการนอาจจะเป็นผลดีอย่างหนึ่ง คืออาจ
 จะทำให้ราษฎรไม่ช้เกยจ ข้าพเจ้าขอคัดค้านว่าไม่จริงเลย นั้นเห็นจะ
 ไม่ใช่หลักที่รัฐบาลนถอเป็นนโยบาย เพราะว่าข้าพเจ้าเข้าใจว่าหลัก
 การปกครองที่ดีนั้น จะต้องสนับสนุนให้คนทำดีเสียก่อน เมื่อเขาไม่ทำ
 ดีแล้ว จึงบังคับให้ทำ ข้าพเจ้าเข้าใจเช่นนั้น หันในเรื่องน
 ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าจะถือเอาบุตรอง การที่คนไม่มีเงินเสียรัชชูปการ มา

รัชชูปการตามทรวงูบาดได้แดงเมือกน ก็ไม่ม้หดกเถณฑทจะใช้หดก
 ท้า มนุษยวราเกิดมาต้องเสี่ยภาษี่ ถ้าเสี่ยเช่นนน ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ภาษี่ทวาน เป็นหดกผิด เพราะฉะนทานรัฐมนตรี่คดงได้เคยกล่าว
 ได้ครั้งหนึ่งว่า จะได้ทำการส่งคายนาวเรื่องภาษี่อากกรของรัฐบาล ที่
 กัดงจัดอยู่เวदानในบ้หน้า ถ้าหากว่าในขณะนรัฐบาลไม่สามารยิน
 ยอมตามคำของสมาชิกทขอแก นแดง ข้าพเจ้าอยากจะขอเวเรียนถาม
 รัฐบาลว่า ในการส่งคายนาวเรื่องภาษี่อากกรตามแบบนิยมของ อารย
 ประเทศ รัฐบาลจะหียบยกเวเรื่องภาษี่รัชชูปการที่ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
 ยุคศิธรรมที่สุดในโลกพิจารณาหรือไม่ หนึ่งต่างประเทศได้เก็บภาษี่น
 เหมือนกัน แต่เขาได้เลิกไปนานแล้ว ทนของเราจะส่งคายนากัน ข้าพเจ้า
 อยากจะทราบว่าจะได้หียบเวเรื่องนชนก่อนเวอื่นหรือไม่ในบ้หน้า

นายกรัฐมนตรี กดำวว่า รัฐบาลนได้ มีอายุมา ๓๐ เดือน
 เขาเดือนน ได้แกไขอะไรต่าง ๆ มากมาย รัฐบาลไม่ใช้พระ
 นารายนักร หรือไม่ใช้ทศกรรท เพราะฉะนนี้ ต้องค้อยทำค้อยไป
 เวเรื่องภาษี่รัชชูปการน รัฐบาลก็ได้เห็นออกเห็นใจ และได้หาหนทาง
 ที่จะผ่อนผันให้ และบางที่รัฐบาลจะแกไขและเลิกเสี่ยเดย แต่ก็คิด
 หาเงินทางอื่น แต่เวदानยังทำไม่ได้ เพราะว่าการจะคิดหาเงินเอามา
 ชดเชยกับเงินเหदानมีใช้ของง่าย ไม่ใช่ว่าจะทำได้ในวันในพวง ที่
 ว่าจะเก็บทางไหนได้บาง ที่จะมาชดเชย เพราะฉะนนี้จึงต้องรอไปก้า

ท่านคิดแล้ว เรามีเวลาเพียง ๓๐ เดือนเท่านั้น ขอให้ผ่อนผันบ้าง ขอให้
ได้ดำเนินไปโดยระเบียบเรียบร้อย สิ่งที่ท่านข้องใจอยู่นี้ เราก็จะมัด
เอาไว้ให้หายไปได้

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
ตามที่สมาชิกเสนอมาก็ใครก็จะให้ราษฎรมีความสุข ไม่ต้องเสียเงิน
รัฐูปการ แดะอย่าใช้งานโยธา นั้น ข้าพเจ้าฟังดูในเรื่องนี้ ก็นึกคิด
อยู่มากเหมือนกัน แดะเห็นด้วย แต่ว่าการเสียเงินรัฐูปการของพลเมือง
ของเรา ข้าพเจ้าจะจำแนกให้ ๓ ประชุม^{๕๔} ๕ เป็น ๓ ทาง คือ ๑ ไม่มี
เงินเสียจริง ๆ ข้อ^{๕๕} ๒ ประชุม^{๕๕} ได้มอบหมายให้เป็นความดำริของรัฐบาล
๕ ๓ต่อไป ราษฎรก็ไม่ได้รับความยุติธรรม ต่อไปนี้รัฐบาลคงจะให้
ราษฎรเราได้รับความยุติธรรมขึ้น ประการที่ ๒ ราษฎรเท่าที่ข้าพเจ้า
ได้ทราบมา แดะข้าพเจ้าอยู่ใกล้ติดต่อกับราษฎรที่สุด เพราะเหตุ
ว่า ข้าพเจ้าเป็นพ่อค้า ค้าขายอยู่ก่อน ข้าพเจ้าเคยได้ถามว่า ท่าน
ทั้งหลายที่ถูกจับมานี้ ไม่มีเงินเสียจริง ๆ หรือ ไม่มีทรัพย์สินอะไร เรา
บอกว่ เงิน ๑๒ บาท ในเวลา ๑๒ วัน^{๕๕} หาไม่ได้ เพราะเวลานั้นเวลา
เศรษฐกิจตกต่ำ เพราะฉะนั้นจึงยอมให้รัฐบาลใช้งานเสียดีกว่า ที่หา
เงินมาให้รัฐบาล ในจำนวนที่ถูกจับมานี้ มีเงินแต่ไม่อยากจะเสีย
ราษฎรชาวบ้านนอกหาไม่ได้จริง ๆ ภายใน ๑๕ วัน ในจำนวนที่ไม่เสีย
รัฐูปการก็มีอยู่บ้าง ที่เขามีอยู่แล้ว แต่เขาไม่เสีย ประการที่ ๓

สำหรับราษฎรที่เข้ามาทวิพค้าขายอยู่ในตลาด ถ้ารัฐบาลเดหฺงเอาจมา
 ก็คงได้ แต่เนื่องด้วยว่ารัฐบาลไม่ค่อยจะทำ ตามที่ตมาชิกกล่าวมาแล้ว
 ขอนข้าพเจ้าเห็นว่าต่อไปเขาคงจะมีโอกาสขายได้ เราต้องทำสถิติของ
 พดเมืองผู้ มีทวิพว่าคนนั้นมีอะไร ทราบว่ามีนาหรือมีสวน หรือมีคควาย
 ทุกสิ่งทุกอย่าง เราต้องทำสถิติของพดเมืองทุก ๆ คน เมื่อเราทราบ
 แล้วเราก็อาจทราบได้ว่า ตำบลใดมีพดเมืองเท่าใด เมื่อเราทราบแน
 นอนแล้ว รัฐบาลก็จะยึดทวิพสัมบัติพดเมืองได้ โดยค้ที่เดียว โดย
 เหตุความบกพร่องที่แล้ว ๆ มาไม่ชอกถ้าถึง ถ้าต่อไปประเทศสยาม
 ย่างขึ้นสู่ความเจริญ ได้ทำสถิติอย่างเรียบร้อยแล้ว เราจะรู้ได้ว่า
 พดเมืองทุก ๆ คนมีทวิพ สัมบัติ ทุกสิ่ง ทุกอย่าง เมื่อเรารู้สถิติของ
 พดเมืองแล้ว คนที่เสียวิชาชีพการทวิพอยู่แล้ว เราไม่จำเป็นต้อง
 เขามาทำงานก็ได้ ถ้ามีทวิพ ขนขายทอดตลาด ในขอนแก่นเห็น
 ด้วย สำหรับผู้ที่ไม่มีเงินเสียจริง ข้าพเจ้าขอมอบให้แกรัฐบาลใช้
 คุดยพินิจ เพราะถ้าราษฎรไม่มีทางที่จะหาเงินและไม่มีทวิพสัมบัติจริง ๆ
 เพราะฉะนั้น ถ้าต่อไปกิจการงานบ้านเมืองของเราได้ดำเนินไปสู่ความ
 เจริญแล้ว สำหรับประชาชนผู้ไม่มีเงินจริงแล้ว ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่า
 ไม่ควรเก็บเสียเลย

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ เป็นการสมควรที่จะตั้งมติหรือยัง

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่

ขออภิปรายสักเล็กน้อย เรื่องนี้ยังเข้าใจกำกวมกันอยู่ คือตามที่ท่าน
 รัฐบาลได้เล่ามา ประเด็นของเรื่องนี้มีอย่างหนึ่ง สมาชิกเห็นว่าควร
 ใช้ในมาตรา ๕ แห่งมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติเงินรัชชูปการ พ.ศ.
 ๒๔๗๓ นี้ เป็นการไม่มีประโยชน์แก่รัฐบาลเท่าที่ควร ควรจะเลิกไม่
 ใช้ คือไม่ได้หมายความว่า ขอให้เลิกเก็บหรือลดรัชชูปการ แต่
 ขอให้เลิกเกณฑ์งานโยธา เพราะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย ท่านรัฐ
 มন্ত্রীกล่าวมาเป็นการ คัดค้านคล้าย ๆ กับว่าส่วนมากของคนที่ถูกจับทำ
 งานโยธา เป็นคนชกเขยจ การกระทำเช่นนั้นคล้าย ๆ กับว่า สอนไม่ให้
 คนชกเขยจ เป็นการทำประโยชน์ให้แก่ชาติ ขอนข้าพเจ้าก็ได้กราบ
 เวียนมาแต่ครั้งหนึ่ง ความจริงพวกที่ทำงานโยธาถูกหาเช่นนั้น จะ
 เป็นการใส่ร้ายเขาเหมือนกัน ความจริงราษฎรไม่มีเงินจริง ไม่ใช่
 ชกเขยจ หนักทำงานจริงๆ อย่างขุนวรดิษฐ์ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ไป
 ทำอย่างนั้นก็ทำไม่ได้ ทำอย่างนั้นก็ทำไม่ได้ แต่ข้อนี้ไม่ใช่ประเด็น เพราะ
 ข้าพเจ้าเรียนไว้ว่า มาตรา ๓๐ วรรคที่ ๓ กล่าวถึงว่า กิจกรรมที่จะกระทำ
 ทำในอนุมาตรา ๕ เป็นการทำให้เรียกต้องเอาเงินไม่ใช่ช่วยชาติ จึงมี
 ปัญหาในเรื่องนี้ ควรจะมีว่า การกระทำตามอนุมาตรา ๕ แห่งพระ
 ราชบัญญัติรัชชูปการ พ.ศ. ๒๔๗๓ ที่จะขอแก่ รัฐบาลเห็นว่าจะคุ้ม
 กับเงิน ๖ บาทหรือไม่ นั่นก็เกือบจะไม่เป็นปัญหา แต่ว่า จะถือเป็น
 ปัญหาก็ได้ แต่ถ้าพูดถึงปัญหาจริงๆ มีอยู่ว่าจะเกิดผลทำให้ ผู้ที่ถูกจับ

นั้นเสียเงินรัฐูปการหรือไม่ ข้าพเจ้าได้พูดแล้วว่า ผู้ที่ถูกจับถึงจะ
ตัดหัวเสีย ก็ไม่มีให้จริงๆ ที่พูดมานี้ไม่ใช่หมายความว่าถึงคนหนึ่งคน
ใดช่วยเหลือ หมายความว่าถึงว่าสำหรับของเขาเท่านั้น เพราะไม่มี
จระเข้ นี่แสดงให้เห็นว่าไม่มีผลในการใช้พระราชบัญญัติข้อนี้ โดย
เหตุนี้ เมื่อไม่มีเงินจริงๆ แล้วรัฐบาลก็ไม่ได้ประโยชน์ในการจับ นี่
ไม่ควรจะใช้

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าว
ข้าพเจ้าขอเสนอว่า รัฐูปการเป็นภาษีอย่างหนึ่ง คือเป็นหนี้ในทางแพ่ง
เท่านั้น และผู้ที่ไม่สามารถหาเงินมาชำระได้ ก็ถือได้ว่าเป็นการขมวด
การทำโทษทางอาชญากรรมนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการถูกต้องตามกฎหมาย
ข้าพเจ้าขอเสนอให้ยกเลิกเสียในชั้นนี้ด้วย

ประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นการสมควรที่จะลงมติได้แล้ว ท่าน
ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้พิจารณาต่อไปได้
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒๗ ท่าน
ประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ
โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๕๘ ท่าน
ประธานสภาฯ กล่าวว่าเป็นอันว่าไม่รับไว้พิจารณา ต่อไปนี้
ร่างพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงฉัตรของนายเขื่อน โปรดอภิปราย

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
 กล่าวว่า ด้วยตามท้าวเจ้าไต่เต๋นอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมต่อ
 ๑๓๕๓ ก็โดยเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงฉัต ซึ่งรัฐบาล
 ได้ร่างขึ้นไว้นานแล้ว และเพิ่งได้เริ่มประกาศใช้เป็นกฎหมายในภาค
 กวางเมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๗๕ นับว่ารัฐบาลมิได้นิ่งนอนใจ ได้ฟังเสียงคัดการ
 ต้องหน้าส่มแก่ภาคสมัยที่เดียว เพื่อปรับปรุงการซึ่งดวงฉัตให้เข้าระเบียบ
 มาตราเมตริก เพื่อรักษาประโยชน์และความเที่ยงตรงของประชาชนทุกชั้น
 ให้สม่ำเสมอ มีประสงค์จะให้ ผู้ซื้อผู้ขายเอาวัดเอาเปรียบด้วยอุปบาย
 ใช้เครื่องมือซึ่งดวงฉัตเป็นเครื่องประกอบ ในข้อนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่าน
 ทั้งหลายย่อมทราบคืออยู่แล้ว แต่เท่าที่รัฐบาลได้ประกาศใช้ไปแล้ว ไม่
 ผู้จะได้ รับผลสัมความมุ่งหมาย ดังที่ได้เสนอข้อนั้นทิ้งไปแล้ว และ
 การบริหารกฎหมายนี้ มีข้อบกพร่องดุ่ม ๆ ดอน ๆ มิได้จัดการให้
 กฎหมายมีผลศักดิ์สิทธิ์ ขึ้นด้วยประการใด แต่เรื่องนั้นข้าพเจ้าก็เห็นใจ
 รัฐบาล เนื่องด้วยการเงินจะใช้จ่ายไม่มีพอ ย่อมขัดข้องที่จะตั้ง
 เจ้าหน้าที่ตรวจตราโดยเฉพาะให้พอแก่ความต้องการได้ เท่าที่เป็นอยู่
 ๑๓๕๓ ได้อาศัยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นคอยสอดส่องให้ ประชาชน
 ปฏิบัติไปตามกฎหมาย เท่าที่ข้าพเจ้าได้ผ่านและประสพมาแล้ว เจ้า
 หน้าที่มิได้ปฏิบัติให้เสมอเหมือนกัน จึงไม่ผู้จะมีผู้ปฏิบัติตาม ใช้แต่
 เท่านั้นหม้อพอกำโดยมากที่ใช้เครื่องดวงฉัต ได้พยายามเอาวัดเอาเปรียบ

ซึ่งกันและกันในเชิงค้าขาย เปลี่ยนแปลงแก้ไขเครื่องทองให้ ผิดแผก
 ไปจากกฎหมายได้บัญญัติไว้ ทรงยอมเป็นภักดิ์ทบทวนกระเทือนถึงกติก
 ฎยังรู้เท่าไม่ถึงการ เดี่ยวเปรียบพวกพ่อค้า ข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐบาลควร
 รัฐบาลประกาศใช้ขยายออกไป เพื่อป้องกันและรักษาประโยชน์ของประ
 ชาชนในการซื้อขายแลกเปลี่ยน ถ้าจะเทียบดูแล้วในสิ่งหนึ่งคิดเฉลี่ยกติก
 ผู้นำส่งสารอันเป็นกระตุกต้นเหตุของประเทศ จะต้องเปรียบหรือ
 ชาติเงินควรจะได้ในครอบครัวยุคไม่น้อยกว่า ๓๐-๕๐ บาท ในเงินจำนวน
 นตกไปเป็นของใคร หวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลายย่อมทราบดีอยู่แล้ว
 ในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าอยากจะหาวิธีให้รัฐบาลบำรุง และช่วยปีติรัฐของประ
 ชาชนให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตติต่อสภาฯ ให้แก่ ข
 พ. ร. บ. มาตราซึ่งคงอดีต ถ้าหากไม่รับหาทางบีตทางรั่วไหลเสียใน
 ขณะนั้นแล้วจะไปทำกันเมื่อไรเล่า ซึ่งเราได้จับเหตุผลได้เช่นนั้น จะต้อง
 รับแก้ไขทันที เพื่อระงับฐานะของชาวกสิกรของเราเท่าที่เบรน้อยในขณะ
 ข้าพเจ้ายังไม่เห็นเตยว่าฐานะจะมีมั่นคงสมบูรณ์ด้วยทรัพย์สิน โดยมาก
 ความมั่งคั่งไปตกอยู่กับพวกพ่อค้าคนกลาง และกสิกรของเราไม่น้อย
 กว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ต้องเป็นตุกหนของพวกพ่อค้าคนกลางดังกล่าวแต่
 การที่ข้าพเจ้าเสนอร่าง พ. ร. บ. แก้ไขขึ้นมา พวกพ่อค้าคนกลางคง
 ไม่ได้จะพอใจนัก แต่ข้าพเจ้าจำต้องทำเพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชน

ส่วนใหญ่ได้ ข้าพเจ้าเห็นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง กฎหมายจะต้อง
เป็นกฎหมาย ไม่ใช่เศษกระดาษ เมื่อได้ประกาศใช้แล้วก็เร่งให้บังเกิด
ผล ข้าพเจ้าจึงได้เสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติม หวังว่าท่านสมาชิกทั้งหลาย
คงเห็นสอดคล้องต้องด้วยข้าพเจ้าคงได้อภิปรายมานี้ และขอให้สภา
ได้โปรดรับหลักการไว้พิจารณาต่อไป และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่ม
เติมที่ข้าพเจ้าได้เสนอนี้ ก็มีได้กระทบกระเทือนการเงินของงบประมาณ
แผ่นดินซึ่งไม่น่าจะขัดข้องด้วยเหตุผลใด ๆ

พระยาศรีสุทนต์ไพศาล กล่าวว่ ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ข้าพเจ้าก็เห็นใจอยู่ เพราะเหตุว่าในเวลานี้ก็มีบางที่ไม่ใช้ตาม
พระราชบัญญัตินี้ เช่นคนค้าขายต่างๆ แต่ข้าพเจ้าว่ายังเกรงไปว่า
ถ้าออกพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วจะมีการจับกุมกันยุ่งยากมากขึ้น และ
ถ้าหากจะจับผิดจับถูกจะเป็นการเดือดร้อน เพราะเหตุว่าเรื่องซึ่งดวงวัด
เป็น ของเทคนิคมากอยู่ แต่ต้องเป็นผู้ที่มีวิชาถึงจะรู้ได้ ว่า ถูกหรือไม่ถูก
และเป็นไปตามพระราชบัญญัติหรือไม่ ผู้ที่สงสัยนึกหนอยก็อาจจะเรียก
ว่าทำผิดไป จะจับก็ไม่ได้ เรื่องนี้เจ้าหน้าที่เขาได้แต่คงมาอย่างนี้

“กองซึ่งดวงวัดได้พิจารณาปฏิบัติของนายเขียน กาญจนพันธุ์ พร้อม
ทั้งบันทึกและร่างพระราชบัญญัติมาตรา ซึ่ง ดวง วัด พ. ศ. ๒๔๖๖ แก้ไข
เพิ่มเติมแล้ว เห็นว่าการที่จะให้ สนิบแก่ ผู้จับ, นำจับ หรือ นำความ
แจ้งต่อเจ้าพนักงาน ว่าผู้ใดมีหรือใช้เครื่องซึ่งดวงวัดผิดกฎหมายนั้น

ซึ่งไม่น่าจะถึงกับออกพระราชบัญญัติไปเช่นนั้น ^๕จริงอยู่ เจ้าพนักงานใน
กองซึ่งตรวจวัดเจตนา ^๕ยังมีไม่พอที่จะทำการตรวจตราได้ทั่วถึง แต่ใน
เรื่องควบคุมเช่นนี้ ^๕ทางกระทรวงเศรษฐการก็ได้ขอร้องไปทางกระทรวง
มหาดไทย ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีกรมการอำเภอและตำรวจช่วยดู
ตลอดคดีอยู่แล้ว ^๕คงได้เคยมีการจับกุมกันมาแล้วหลายราย

การให้สินบนนั้น ถ้าของร้ายเป็นชนิดที่คนธรรมดา ^๕จับได้ โดย
ไม่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ เช่นการให้สินบนจับฝิ่นซึ่ง
พอมองเห็นก็รู้ว่าฝิ่นเช่นนี้ ^๕ก็น่าจะเกิดประโยชน์ แต่ถ้าเป็นของ
ที่คนธรรมดาไม่อาจจับได้ ^๕โดยไม่ใช้ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษอย่าง
เช่นเครื่องซึ่งตรวจวัด ^๕ซึ่งเพียงแต่ได้เห็น ^๕จะรู้ไม่ได้ว่าถูกผิดอย่างไร
เช่นนี้แล้ว ^๕การให้สินบนก็น่ากลัวว่าไม่ตั้งจะเกิดประโยชน์นัก การ
จับของในท่าของโกงหรือปลอม ผู้จับ ^๕นำจับหรือนำแจ้ง ^๕ควรต้องเป็น
ผู้รู้ ^๕ว่าของนั้นโกงหรือปลอมจริงด้วย ^๕ไม่ใช่สักแต่ว่าเข้าใจว่าโกงหรือ
ปลอมเท่านั้น ^๕สำหรับเครื่องซึ่งตรวจวัด ^๕การที่จะรู้ว่าผิดกฎหมายต้อง
อาศัยความรู้ ^๕ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษประกอบ ^๕พระราชบัญญัติมาตราซึ่ง
ตรวจวัด พ.ศ. ๒๔๖๖ ^๕จึงได้กำหนดให้ ^๕มีนายตรวจมาตราซึ่งตรวจวัด ^๕ซึ่งมี
ความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษในทางนี้ ^๕ไว้เพื่อทำการตรวจตราโดยเฉพาะ
หากจะมีการให้สินบนกันขึ้น ^๕เห็นว่าจะอาจเกิดให้นำจับผิด ๆ ถูก ๆ กัน
บ่อย ๆ ^๕เพราะการใช้เครื่องซึ่งตรวจวัดทำการ ^๕ซื้อขายนั้น ^๕ตามธรรมดา

ผู้ซื้อและผู้ขายมักจะระแวงกันอยู่แต่ เมื่อเห็นอะไรผิดสังเกตนึกหน่อยก็
 ชวนจะเห็นไปว่า โกงกันรำไป เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้จึงเห็นว่าควรให้เป็น
 หน้าที่ของผู้ที่รู้ดีกว่าเสียเปรียบใช้ความระมัดระวังเอาเอง กล่าวคือ
 เมื่อไม่เข้าใจหรือสงสัยก็แจ้งต่อผู้ใหญ่มากำนั้น หรืออำเภอขอความ
 ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ดังว่าที่กระทรวงประกาศซึ่งเสนอนาย
 ให้นำจับกันผิด ๆ ถูก ๆ เพื่อเห็นแก่เงินดินบน อันจะทำให้เกิดความยุ่ง
 ยากด้วยประการต่าง ๆ

หนึ่ง เรื่องเงินดินบน ก็เป็นปัญหาว่าถ้าผู้กระทำผิดไม่มีเงิน
 เสียค่าดินบนแล้ว ใครจะเป็นผู้จ่ายเงินค่าดินบนแก่ผู้จับ นำจับ หรือ
 นำความแจ้งต่อเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

ทางเจ้าหน้าที่เทศนิคออกความเห็นอย่างนี้ ข้าพเจ้าก็รู้สึกเหมือนกัน
 ว่า ถ้าให้ดินบนกันแล้ว ก็ยุ่งยาก เพราะฉะนั้น ขอให้คำนึงถึงบท
 ทว่าให้มาก ๆ ก็อาจจะมีความทุจริตอยู่บ้าง แต่อาจจะเปะปะถึงบท
 ๓ ด้วย

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นสนับสนุนไปในทางที่จะให้ได้ ใช้กฎหมาย
 จริงจังเสียสักทีหนึ่ง ตามที่ข้าพเจ้าสังเกตกฎหมายพระราชบัญญัติซึ่งดวง
 ๖๕ คล้ายกับเศษกระดาษตรงหน้าบ้าน ซึ่งข้าพเจ้าได้มาพักอยู่ใน
 กรุงเทพฯ ฯ ห้างพระบรมหาราชวังในราว ๖๐ เดือน แจกขายหมูไม่เคย

ใช้เครื่องชั่งตวงวัดของรัฐบาลเถย ข้าพเจ้าจึงอยากสนับสนุนว่า ขอให้
ให้กฎหมายเป็นเศษกระดาษ อยากจะทำให้จริง ๆ จัง ๆ เสียสักหน่อย

นายสรอย ฌด่าปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดด่าปาง กล่าวว่ ตาม
พระราชบัญญัติที่มีสมาชิกเสนอเข้ามา ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรีบหลัก
การพิจารณา เพราะเหตุว่าทุกวันนี้ ตามที่สมาชิกเมื่อก่อนเรียนแต่ว่า
เจ้าชายหมึกไม่ใช้เครื่องตวงวัดของรัฐบาล เมื่อนักเจ้าหน้าที่จับกับออก
ว่าไม่ใช้หน้าที เป็นหน้าทีของกระทรวงเศรษฐการอย่างนั้นเป็นต้น ข้าพเจ้า
ขอทราบเรียนให้ทราบด้วยว่า เจ้าพนักงานยังไม่จับ ไม่รู้ไม่ชี้ ตำรวจ
บอกว่ไม่ใช้หน้าที ผู้กระทำผิดกฎหมายเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่
จับ และการให้สินบนเราไม่ต้องกลัวว่าจะจับผิดจับถูก อย่างเจ้า
ชายหมึกยังไม่เกรง แต่ที่พูดกันมาแต่จ นี่เป็นของแน่นอนที่สุด ข้าพเจ้า
เห็นว่าควรรีบหลักการนี้ไว้พิจารณา

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่
ตามความเห็นของข้าพเจ้า รู้สึกไปในทางสนับสนุน ในกรณีที่ไม่ได้กวดขัน
ในเรื่องชั่งตวงวัดนี้ กระทรวงความเค็ดร้อนให้แก่ราษฎรมาก ที่ว่ามาก
ก็เพราะว่าจะซื้อของซื้อได้แพงที่สุด แปลว่าเจ้าผู้ได้ ชั่งตวงวัดเอาเอง
และชั่งตวงวัดที่รัฐบาลประกาศก็ไม่ใช้เสีย มีบ้างไม่มีบ้าง การค้าขาย
ของเราโดยมากไม่ใช่คนไทยขาย เป็นคนจีนและฝรั่งขาย ก็ควรที่จะรักษา
ผลประโยชน์ของเราเพื่อให้เป็นทางที่ดีที่สุด อีกอย่างหนึ่ง ชั่งตวงวัด

ชนิดถึงที่โรงสีชื้อมา ถึงดวงข้าวโดยมากเป็นถึงดวงวัดของรัฐบาล
ที่ตรวจไป แต่ว่าที่ถึงมีการโกงกันได้ เจ้าของข้าวไปดวงข้าวก็ถูกโกง
เสียตัง ๒-๓ เปอร์เซ็นต์ นี่ขอให้สมาชิกพิจารณาในเรื่องนี้ด้วย เพราะ
ฉะนั้นขอให้ระมัดระวังชื้อด้วย เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับหลักการ
ในเรื่องนี้ไว้เพื่อความเจริญในการค้าขายของไทยด้วย

ขุนเสนาบดีผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขอกราบเรียนโดยความจริงใจว่า สำหรับพระราชบัญญัติเรื่องซึ่งดวง
วัดนี้ เป็นการที่คุ้มครองราษฎรที่โง่เขลา ข้าพเจ้าเคยติดต่อกับพ่อค้า
ที่สุด พ่อค้าโดยมากมักเขาเปรียบราษฎรอย่างยิ่ง เช่นดวงวัดหนึ่งเป็น
วัดครึ่ง แต่ราษฎรโง่เขลาไม่รู้จักเข้าใจว่าวัดครึ่ง เป็นการลำบากแก่
ราษฎรที่โง่เขลา ถ้าหากว่ารัฐบาลได้คุ้มครองในเรื่องซึ่งดวงวัดนี้เสีย
ให้แน่นอนแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่าราษฎรจะได้ความมั่นคง คนขายข้าวเป็น
ผู้ที่เสียภาษีอากรนั่นเอง ก็เมื่อราษฎรที่ขายข้าวเสียเปรียบต่าง ๆ นานา ๆ
เนื่องจากรัฐบาลไม่ตรวจตราถึงความเสียหายอะไรต่ออะไร เพื่อให้เป็น
ความยุติธรรมที่สุดที่รัฐบาลจะต้องปกครองราษฎรทั้งนั้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ในเรื่องนี้ไม่ใช่รัฐบาลจะคิด
กัน รัฐบาลระวางประโยชน์ทางได้ทางเสียของทุกฝ่าย แต่สมาชิกผู้เสนอ
ระวางประโยชน์ของผู้ชื้อ ถ้ารัฐบาลคิดก็ควรระวางประโยชน์ของผู้ขาย
ด้วย ถ้าเรามีสินบน เขาจะจับผิด ๆ ถูก ๆ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าคิด

เห็นว่า ถ้าตั้งมาชิกผู้ใดเห็นอย่างนั้น จะไปให้เจ้าหน้าที่เขาอธิบายให้ฟัง
ข้าพเจ้ายินดีจะให้ทำ แต่ว่าไปตกลงกับเจ้าหน้าที่ อาจจะไม่เรียบร้อยได้
เราควรดูประโยชน์ของทุกฝ่ายไม่ใช่ฝ่ายเดียว

นายเขียน กาญจนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลได้ตอบข้อข้องในการรับหลักการของข้าพเจ้านั้น
ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย แปลว่า เครื่องซึ่งดวงดวงคน ราษฎรและ
พ่อค้า รุกคืบเดียว ถ้ารัฐบาลเอาจริงเอาจังเข้าก็ปฏิบัติตาม เวลานี้
แต่เพียงคุมเชิงเท่านั้น ทางที่ดีให้นายอำเภอประกาศว่า จะใช้พระราช
บัญญัติ กังทำได้ นายอำเภอทำเข้มนวดก็ได้แต่ตรงอำเภอ
หาทำไม่ เช่นอำเภอบางอำเภอก็ยอมเสียเปรียบพ่อค้า ในเรื่องซึ่งดวง
ดวงคน มีพ่อค้าต่อพ่อค้าแย่งกันเอง ถึงกับเกิดเรื่อง เคยขายข้าวไม่ได้เลย
นายอำเภอก็บอกเด็กไม่ชำระ พ่อค้าไม่ระวังประโยชน์ ชาวนาเป็นผู้ขาย
ข้าว ชาวนาไม่มีเครื่องดวงดวง เครื่องซึ่งดวงดวงคนเกิดชนแฉว และ
เครื่องกมี่ ขอให้คิดเทียบว่า ๒ พันติตรเป็น ๓ เกวียน เป็นเงินเท่าไร
ข้าพเจ้าได้คำนวณดูถ่วงแล้ว ไม่ใช่คุ้มคุ้มทำให้นอนขึ้นมา ท่าน
รัฐมนตรีกระทรวงการว่าเกี่ยวกับเทศนิค ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลย
ข้าพเจ้าเห็นของจริงอยู่แล้ว ขอให้รับหลักการไว้พิจารณาต่อไป

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า ในชั้นนี้มีผู้เสนอญัตติเป็น ๒ อย่าง
คือ รัฐบาลจะรับไปพิจารณาก่อน และให้ผู้เสนอญัตติไปรวมพิจารณา
ด้วย และจะรับตั้งมาโดยเร็ว อีกข้อ ๓ เราควรจะรับหลักการเสียก่อน

หรือไม่ ปัญหา ๒ ข้อ ท่านผู้ใดจะเห็นควรจะให้รัฐบาลรับร่าง
พิจารณาเสียก่อน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒๓ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะพิจารณารับ
หลักการเสียก่อน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๓๒ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เห็นอันว่าให้รับหลักการ

นายเขียน กาญจนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอให้พิจารณารวดเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ต้องมีสมาชิกรับรอง ๒ ใน ๓ ท่านผู้ใด
เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกรับรอง ๔๕ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ครบจำนวน ๒ ใน ๓ เพราะฉะนั้น
ให้กรรมาธิการที่สภาฯ ตั้งขึ้นไว้รับพิจารณา

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า อยากจะเสนอให้คณะ
กรรมาธิการวิสามัญให้เจ้าหน้าที่กรมซึ่งต้องวัดไปพิจารณาด้วย ขอ
ให้ได้พิจารณาทั้ง ๒ ฝ่าย

๑๘๕๗

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า เห็นว่าไม่จำเป็นต้องตั้งกรมการใดๆ เพราะเหตุว่า
กรมการสามัญของสภาฯ นี้ มีความส่งสัยประการหนึ่งประการใดแล้ว
ก็อาจจะเชิญเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญของกระทรวงเสนาธิการมาอธิบายก็ได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะต้องให้กรมการ
ของสภาฯ นี้ พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านกำหนดเวลาขอให้เสนอเร็วที่สุดที่จะ
ส่งได้

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า การ
แปรญัตติขอให้เสนอภายใน ๓ วัน

ขุนพิเคราะห์ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ก็ตกลง ๓ วัน
ต่อไปในตามระเบียบวาระของดไว้ก่อน รัฐบาลจะขอแจ้งให้ที่ประชุม
ทราบบางประการ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เนื่องด้วย นายพดด้วง พระยาประเสริฐ
สงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พระยาโกมาร
กุดมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเสนาธิการ ๒ ท่านนี้ด้วย ขาดออก

และได้มีการปรึกษาหารือในคณะรัฐมนตรีแล้ว เห็นพร้อมกันว่า ควร
 จะให้ท่านทั้ง ๒ นี้ ดาออกได้ เพราะฉะนั้นจึงขอเสนอให้ที่ประชุม
 ทราบว่า ต่อไปจะได้มีการเลือกตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแทนต่อไป
 ส่วน เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้
 ยื่นใบลาขอดาออก เพื่อขอตาพักผ่อน แต่แต่เห็นว่า เจ้าพระยาศรีฯ นั้น
 เป็นแค่ขอตาพักผ่อน ไม่ใช่เกี่ยวกับเรื่องบ่วยเจ็บหนักหนาอะไร ข้าพเจ้า
 มาพิจารณาฐานะในขณะนี้ แต่เห็นว่าเป็นราชการสำคัญและฉุกเฉิน
 และจำเป็น เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงอยากจะขอให้ รัฐมนตรีผู้^๕นี้ทำงาน
 ต่อไป เพื่อประโยชน์แห่งชาติ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมาขอเสนอว่า
 ข้าพเจ้าจะต้องไปขออิจฉนดู เพราะเราอยู่ในฐานะที่ฉุกเฉินสำคัญ และ
 เป็นความจำเป็น ที่จะขออิจฉนให้มาช่วยทำราชการในขณะนี้ ซึ่งคง
 หากนยาก และไม่สมควรจะเปลี่ยนในตัดในขณะนี้ เจ้าพระยาศรีฯ เคย
 รับราชการมาในหน้าที่นี้ประมาณ ๘-๑๐ เดือนแล้ว ได้ทำหน้าที่ไปโดย
 เรียบร้อย รู้สึกมีความชำนาญช้น^๕ ทนถ้าจะเอาคนอื่นซึ่งยังไม่เคยเป็น
 หรือยังไม่เคยทำหน้าที่ เข้ามาในเวตาน^๕ ซึ่งเป็นเวตาดำคัญฉุกเฉิน
 ข้าพเจ้าเกรงว่าจะทำงานไม่ได้ คดี และความเชื่อถือต่าง ๆ จะน้อยลง
 เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมาเสนอต่อท่านทั้งหลาย ถ้าใครเห็นพ้องกับ
 ข้าพเจ้า ขอให้ยกมือช้น

๑๘๕๕

ที่ประชุมได้ยกมือขึ้นพร้อมกัน
นายกรัชมณฑลทุกท่าน

เป็นอันว่ามีความเห็นพ้องกับ

เด็กประชุมเวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
ทองกระจาย รัชนะวรรณ
ไสว อินทรประชา
ชุนประเจตตรณพันธ์
ร.ต. ถัด รัตนพันธ์
มณญ บรสิทุธิ
หลวงพิพัฒผลกาย
นายจ้ง จริงจิตรี
เลมียต หงประภาส
พระพิไสยสุนทรการ
ตรวจแก้วันที่ ๒๐/๕/๗๗

บุญช่วย สุกนธมัต
นายประเสริฐ บัทธิสุนทร
ศิริ อินทร
ประสิทธิ์ ศิริสุชาติ
ผู้ตรวจงานการประชุม

พระยาเทพหัสดิน
แทนประธาน ฯ

หลวงคทกรรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร